

Wonen, zorg en welzijn in Escharen

Rapport Dorpsraadpleging

Escharen,
Februari 2022

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Respons	4
Sociale omgeving.....	4
Zelfredzaamheid	4
Bereikbaarheid voorzieningen	5
Informatievoorziening over wonen, welzijn en zorg.....	5
Wonen.....	6
Conclusies en aanbevelingen	7
Conclusies.....	7
Aanbevelingen.....	8
Verslag Dorpsraadpleging	10
Inleiding.....	10
Resultaten	12
Algemeen	12
Sociale omgeving.....	14
Contacten.....	15
Zelfredzaamheid, praktische en persoonlijke hulp	25
Bereikbaarheid voorzieningen	30
Informatievoorziening op het gebied van welzijn, wonen en zorg	32
Wonen.....	36
Ideeën om de leefbaarheid te verbeteren	43
Bibliografie	44

In september 2021 heeft een dorpsraadpleging onder de 55-plussers van Escharen plaatsgevonden. De vraagstelling is of Escharen voldoende is voorbereid om tegemoet te komen aan de wensen en behoeften van ouderen op het gebied van wonen, zorg en welzijn. De resultaten van deze raadpleging worden ingebracht in de werkgroep Kernendemocratie en besproken met de dorpsraad EZV (Esteren ziet vooruit), woningbouwvereniging Mooiland, zorgaanbieders Brabant Zorg, Pantein en Buurtzorg en afgevaardigden van de gemeente zodat beleid afgestemd wordt op de behoeften van de bewoners.

De samenvatting van het rapport wordt gepresenteerd in de Minipers en de plaatselijke bladen. Het volledige rapport is te raadplegen op de website van Esters Welzijn.

Onze dank gaat uit naar de vele vrijwilligers die hebben bijgedragen aan het tot stand komen van dit rapport: op de eerste plaats alle dorpsgenoten (respondenten) die de raadpleging hebben ingevuld en de dorpsgenoten die ter voorbereiding op de raadpleging een interview hebben gegeven. Vele vrijwilligers hebben meegeholpen om de formulieren huis aan huis af te geven en op te halen en de gegevens in een elektronisch databestand in te voeren. De leden van werkgroep leefbaarheid Escharen hebben in alle fasen van deze raadpleging kritisch meegedacht, de bestuursleden van Esters Welzijn hebben meegedacht en vele andere werkzaamheden verricht.

Ellen van Kraaij, bestuurslid Esters Welzijn, lid werkgroep leefbaarheid.

Friede Simmes, bestuurslid Esters Welzijn, voorzitter werkgroep leefbaarheid.

RESPONS

Van de 468 afgegeven formulieren zijn 416 (89%) formulieren ingevuld;

- 55-64 jarigen: 172 respondenten
- 65-74 jarigen: 161 respondenten
- 75-plussers: 80 respondenten

De grootste groep respondenten leeft in een meerpersoonshuishouden, naarmate respondenten ouder zijn, wonen ze vaker in een éénpersoonshuishouden (resp. 4% van de 55-64 jarigen en 37% van de 75-plussers).

SOCIALE OMGEVING

Contact tussen dorpsgenoten is intensief; praktisch iedereen groet de ander of maakt ten minste jaarlijks een praatje met een dorpsgenoot (99%), gaat tenminste jaarlijks bij een dorpsgenoot op de koffie (88%) en onderneemt tenminste jaarlijks iets leuks met een dorpsgenoot (73%). 75-Plussers gaan vaker dan de 55-64 jarigen minimaal wekelijks bij dorpsgenoten op de koffie (resp. 25% -15%) en doen vaker samen leuke dingen (minimaal wekelijks resp. 26%-15%). Tussen dorpsgenoten vinden zeer weinig conflicten plaats, slechts een enkeling (4%) heeft hier soms mee te maken.

De belangrijkste ontmoetingsplaatsen zijn buiten; in de tuin, over de heg, op straat of in de buitengebieden. Het Dorpshuus en de Clubgebouwen (Clubgebouw Kranenhof, tennisvereniging en de harmonie) zijn de belangrijkste binnen ontmoetingsplaatsen. Naarmate respondenten ouder worden ontmoeten ze hun dorpsgenoten vaker in het Dorpshuus gevolgd door de fysiopraktijk. De kerk als ontmoetingsplaats speelt geen rol van betekenis.

Bijna alle respondenten (96%) zijn tevreden over de mogelijkheden om in de binnenruimte dorpsgenoten te ontmoeten en iets minder respondenten (94%) zijn tevreden over de mogelijkheden om in de buitenruimte dorpsgenoten te ontmoeten. 75-Plussers zijn vaker dan de 55-64 jarigen ontevreden over de ontmoetingsmogelijkheden buiten (resp.9% en 5%).

Bijna alle respondenten (96%) vinden dat het aanbod van verenigingen goed aansluit op de behoeften van de respondenten. 22 respondenten (4%) hebben behoefte aan een toegevoegd aanbod dat veelal op het gebied van het uitvoeren van hobby's ligt.

Een meerderheid van de respondenten (58%) voelt zich verbonden met Escharen, ruim een derde (38%) voelt zich neutraal verbonden en enkelen (4%) voelen zich niet verbonden. De verbondenheid neemt toe naarmate respondenten ouder zijn (resp. 58% van de 55-64 jarigen en 67% van de 75-plussers).

Bijna een kwart van de respondenten (23%) zou vaker hun dorpsgenoten willen ontmoeten.

ZELFREDZAAMHEID

De zelfredzaamheid wordt door de meeste respondenten (90%) als voldoende ervaren, nog eens 9% van de respondenten zijn zelfredzaam met hulp. 6 Respondenten (1%), voornamelijk 75-plussers, zegt niet volledig zelfredzaam te zijn.

Digitale vaardigheden wordt door 78% van de respondenten als voldoende ervaren, de tevredenheid loopt sterk terug naarmate respondenten ouder zijn (90% tevredenheid onder de 55-64 jarigen tot 51% van de 75-plussers). Ongeveer één op de drie respondenten die niet tevreden is, is geïnteresseerd in informatie over digitale vaardigheden. De informatiebehoefte over digitale vaardigheden neemt af naarmate respondenten ouder zijn; (40% van de ontevreden 55-64 jarigen en 29% van de 75-plussers).

Partner en kinderen zijn de eersten waarop respondenten bij een praktische hulpvraag kunnen terugvallen (resp. 78%-78%). Meer dan de helft van de respondenten kan een beroep op de burens doen (54%) en ruim een kwart kan een beroep op andere dorpsgenoten of vrijwilligers doen (27%). Gemiddeld noemen respondenten 3,4 hulpbronnen waarop zij een beroep kunnen doen. Het aantal hulpbronnen loopt terug naarmate men ouder is (55-64 jarigen 3,7 hulpbronnen tegen 2,6 hulpbronnen voor de 75-plussers). Een meerderheid (60%) is bereid om voor praktische hulp te betalen, een derde van de respondenten weet niet of ze hiervoor willen betalen en enkelen willen hier niet voor betalen.

Respondenten kunnen minder vaak een beroep doen op de informele hulpbronnen als het een persoonlijke verzorgingsvraag betreft. De partner (75%) en de kinderen (60%) worden het meeste genoemd. Familieleden, vrienden en kennissen volgen met resp. 25% en 22%. De burens wordt door 20% van de respondenten genoemd. De 75-plussers kunnen voor persoonlijke verzorging minder vaak een beroep doen op een partner dan de jongeren (47% onder de 75-plussers tegen 85% onder de 55-64 jarigen) en familieleden (13%-28%). Zij doen iets vaker een beroep op hun burens (18%-24%).

BEREIKBAARHEID VOORZIENINGEN

De tevredenheid over de bereikbaarheid van winkels is zeer hoog (95%) maar zakt wel naarmate respondenten ouder worden (van 96% tevredenheid onder de 55-64 jarigen naar 85% onder de 75-plussers). De 21 respondenten (5%) die ontevreden zijn refereren niet alleen aan de bereikbaarheid van de Jumbo in het Estersveld maar ook aan het overige winkelaanbod in Grave. Verminderde eigen mobiliteit is het meest genoemde knelpunt en daaruit voortvloeiend de behoefte aan een winkelaanbod dicht bij huis.

De bereikbaarheid van de gezondheidsvoorzieningen wordt door bijna alle respondenten (97%) als voldoende ervaren, de tevredenheid ligt ongeveer op hetzelfde niveau tussen de verschillende leeftijdsgroepen. 13 Respondenten (3%) zijn ontevreden. Slechte bereikbaarheid vanwege verminderde mobiliteit en beperkte openingstijden worden als belemmerend ervaren.

INFORMATIEVOORZIENING OVER WONEN, WELZIJN EN ZORG

De meeste respondenten (80%) zijn tevreden over de vindbaarheid van de informatiebronnen over wonen, welzijn en zorg, een kleine groep (9%) zegt de bronnen niet te kunnen vinden, de overige weten niet of ze de bronnen zullen kunnen vinden als het nodig mocht zijn.

Over de opvatting van de verkregen informatie is meer dan de helft (60%) tevreden, een kleine groep (8%) is ontevreden over de verkregen informatie en de overige respondenten weten het niet. Er is geen groot verschil tussen de verschillende leeftijdsgroepen.

Op de vraag of respondenten een bezoek van een beroepskracht, die met hen de mogelijkheden en wensen op het gebied van wonen, zorg en welzijn bespreekt, antwoorden 44 respondenten (11%) positief, 70 respondenten (12%) weten het nog niet en de overige

respondenten tonen geen belangstelling. De belangstelling neemt toe naarmate respondenten ouder zijn (7% van de 55-64 jarigen en 24% van de 75-plussers is geïnteresseerd in een bezoek van een beroepskracht).

WONEN

Praktisch alle respondenten (92%) zijn tevreden met hun huis en iets minder vaak (81%) tevreden met hun tuin. De reden om niet tevreden te zijn, is in bijna alle gevallen vanwege een te groot huis (7%) of een te grote tuin (14%). 2 Respondenten vinden hun huis, en 3 vinden hun tuin te klein. 18 Respondenten hebben geen tuin.

Een grote meerderheid van de respondenten (80%) vindt hun woning geschikt om in te blijven wonen of denkt dat de woning aangepast kan worden zodat zij hier ook zouden kunnen blijven wonen als zij ouder zijn en eventueel hulp nodig hebben. 54 Respondenten (13%) kan nog niet inschatten of de woning voor de toekomst geschikt is en 22 respondenten (5%) vinden hun woning niet geschikt om in te blijven wonen. De 75-plussers zeggen vaker dan de 55-64 jarigen dat hun woning geschikt is of aangepast kan worden (resp. 85%-79%).

Respondenten zijn minder vaak tevreden (46%) met de afmeting van hun tuin als ze ouder zullen zijn en eventueel hulp nodig hebben. Nog eens 87 respondenten (22%) vinden hun tuin te groot en de overige respondenten (25%) kunnen dit voor de toekomst niet goed inschatten, vinden hun tuin te klein (3%) of willen geen tuin meer (3%).

Als respondenten ouder zijn en eventueel hulp nodig hebben willen 258 respondenten (63%) in hun woning blijven wonen, 34 respondenten (8%) willen niet in hun woning blijven wonen en 117 respondenten (29%) weten het nog niet.

Respondenten die zich met Escharen verbonden voelen willen iets vaker in hun woning blijven wonen dan respondenten die zich neutraal of niet verbonden voelen (resp. 66%, 59% en 56%).

Als respondenten zouden moeten verhuizen, willen 143 respondenten (36%) het liefst binnen Escharen en 49 respondenten (12%) buiten Escharen wonen. De overige 210 respondenten (52%) hebben geen voorkeur of weten het nog niet. 75-Plussers willen vaker dan de 55-64 jarigen binnen Escharen blijven wonen (resp. 53%-29%). Van de 22 respondenten van wie de woning niet kan worden aangepast willen 10 respondenten het liefst binnen Escharen een ander huis zoeken, 9 zoeken het dan buiten Escharen en de overige respondenten weten het niet.

CONCLUSIES

Er heeft een raadpleging onder de 55-plussers van Escharen plaatsgevonden om een antwoord te vinden op de vraag of Escharen voldoende is voorbereid om tegemoet te komen aan de wensen en behoeften van ouderen op het gebied van wonen, zorg en welzijn. De respons van 89% is zeer hoog en een mooie afspiegeling van de leeftijdsopbouw van de 55-plussers in Escharen.

Een ruime meerderheid voelt zich verbonden, de overige respondenten voelen zich neutraal verbonden met Escharen. Een enkeling voelt zich niet verbonden. Er is sprake van een goede sociale omgeving waar veel contacten tussen dorpsgenoten plaatsvinden. Slechts een enkeling heeft soms een conflict met de burens. Respondenten zijn over het algemeen zeer tevreden over de ontmoetingsplaatsen buiten en binnen. Naarmate men ouder wordt, is men wat vaker ontevreden over de ontmoetingsplaatsen buiten. Het aanbod van verenigingen sluit grotendeels aan op de behoeften van de inwoners. Desondanks wil bijna één op de vier respondenten meer contact met dorpsgenoten.

De zelfredzaamheid onder de geraadpleegden is zeer hoog, een enkeling voelt zich niet zelfredzaam. Het persoonlijke netwerk waarop men bij praktische en persoonlijke hulpvragen een beroep kan doen is groot maar verminderd bij het ouder worden. Ouderen kunnen dan wel vaker een beroep op de burens doen. Een kwart van de dorpsgenoten zal bij praktische vragen een beroep doen op vrijwilligersorganisaties of andere dorpsgenoten.

De meeste 55-64 jarigen zijn tevreden over hun digitale vaardigheden, onder 75-plussers is echter de helft nog maar tevreden. De informatiebehoefte over digitale vaardigheden neemt ook sterk af naarmate respondenten ouder zijn.

De tevredenheid over de bereikbaarheid van voorzieningen zoals winkels en zorgvoorzieningen is zeer groot maar wordt problematisch als de eigen mobiliteit afneemt, dit is voor enkele respondenten het geval.

De meeste dorpsgenoten zijn bekend met de informatiebronnen over wonen, welzijn en zorg en zijn tevreden over de volledigheid van de informatie. Een beperkte groep weet niet of ze de informatie zullen kunnen vinden als dit nodig is en of deze informatie volledig is, of zijn hier ontevreden over. Een kwart van de respondenten ouder dan 75 is geïnteresseerd in een bezoek van een beroepskracht die hen op maat kan informeren over wonen-, welzijn- en zorgvragen. In de groep jonger dan 75 is de belangstelling hiervoor beperkt.

Het is heel bijzonder dat bijna alle respondenten tevreden zijn met hun huis en tuin. Als respondenten minder tevreden zijn is dit omdat zij het huis of de tuin te groot te vinden. Slechts een enkeling vindt het huis of de tuin te klein of heeft geen tuin. Verreweg de meesten, 329 respondenten, wonen in een huis dat geschikt is of aangepast kan worden voor als ze ouder zijn en eventueel hulp nodig hebben, 81 respondenten weten niet of hun huis aangepast kan worden of wonen in een huis dat niet aangepast kan worden. Toch weten 151 respondenten niet waar ze willen wonen als ze ouder zijn en eventueel hulp nodig hebben. Een te groot huis of een te grote tuin zijn vaak genoemde redenen om in de toekomst (eventueel) te willen verhuizen. Als mensen noodzakelijkerwijs moeten verhuizen dan wil 36% het liefst in Escharen blijven wonen, 12% wil dan buiten Escharen gaan wonen. De overige respondenten hebben geen voorkeur of weten het nog niet. Zij laten dit afhangen van het woningaanbod en de aanwezige voorzieningen.

Samenvattend komt uit de raadpleging een zeer positief beeld over de leefbaarheid voor ouderen in Escharen naar voren. Wel zien we aandachtspunten, met name voor de groep 75-plussers, waarvan we weten dat deze in de komende jaren sterk zal groeien.

AANBEVELINGEN

Om de contactmogelijkheden te vergroten is het wenselijk om meer ontmoetingsmogelijkheden te maken. In de raadpleging zijn de volgende ideeën naar voren gekomen: zorg voor voldoende bankjes zowel in het dorp als in de natuurgebieden. Onderzoek of de verlichting in de buitenruimte voldoet om op pad te gaan. Onderzoek of het mogelijk is om hier en daar een picknicktafel neer te zetten. Zorg dat het Dorpshuus en de verenigingen blijven bestaan, stimuleer activiteiten op het Dorpsplein zodat mensen van alle leeftijden elkaar kunnen ontmoeten: muzikuitvoeringen; meer (tijdelijke) horeca of (tijdelijke) winkels; een goede jeu de boulebanaan met bankjes. Betrek de kerk bij het creëren van ontmoetingsplaatsen. Overweeg het instellen van hobbymiddagen in het Dorpshuus. Onderzoek de mogelijkheid van een afgesloten hondenuitlaatplaats met afvalbakken en bankjes. Onderzoek de verkeersveiligheid als de herinrichting van de straten achter de rug is.

Het aantal dorpsgenoten dat niet zelfredzaam is ligt laag, maar iedere niet-zelfredzame is er één te veel. Met het oog op het groeiend aantal 75-plussers bestaat het risico dat in de toekomst het aantal niet zelfredzame dorpsgenoten toeneemt en dat moet voorkomen worden. 75-Plussers zijn vanwege een afnemend familie- en vriendennetwerk sterker aangewezen op burens, dorpsgenoten en vrijwilligersorganisaties. Een goede sociale omgeving draagt bij aan het versterken van de zelfredzaamheid. Als men elkaar kent, zal men makkelijker voor een praatje of met een hulpvraag bij elkaar aankloppen. Ondersteun daarom activiteiten van verenigingen zoals buurt- of straatverenigingen. Zorg dat vrijwilligersorganisaties bekend zijn in het dorp.

Om de ouderen goed op hun toekomst voor te bereiden is het belangrijk om als aanbiedende welzijnsorganisaties voor een duidelijke organisatiestructuur en één informatieloket te zorgen. Vermeld in de plaatselijke bladen waar mensen informatie kunnen vinden en schrijf op een aansprekende manier welke hulp en informatie men in welke situaties kan verwachten.

Hoewel een kleine groep respondenten geïnteresseerd is in een bezoek van een beroepskracht die hen op maat kan informeren over wonen, welzijn en zorg, bevelen wij het aanstellen van zo'n beroepskracht als pilot wel aan. Deze kan zich in eerste instantie richten op de doelgroep die wel geïnteresseerd is en zich bekendmaken door aanwezig te zijn op bijvoorbeeld de koffie-uurtjes van Esters Welzijn en door presentaties te verzorgen waardoor dorpsbewoners op de hoogte zijn van de mogelijkheden die de zelfredzaamheid kunnen behouden of verbeteren. Wij verwachten dat de interesse in een bezoek van de beroepskracht zal toenemen als mensen deze kennen en van elkaar horen wat deze voor hen kan betekenen. Bovendien kan de beroepskracht een bijdrage leveren om de niet zelfredzamen tijdig te herkennen en hen te ondersteunen.

Ook digitale vaardigheden zijn van belang om zo lang mogelijk zelfredzaam te blijven. Dit is een punt dat bijzondere aandacht verdient. Een plan van aanpak om dorpsgenoten digitaal vaardig te houden is van belang.

Vanwege het toenemend aantal 75-plussers zullen meer dorpsgenoten minder mobiel zijn en daardoor de voorzieningen slechter kunnen bereiken. Onderzoek of de basisvoorzieningen, eventueel met subsidie, dichterbij de mensen gebracht kunnen worden; b.v. een (mobiele) levenswinkel en/of een prikpost in het dorp.

De tevredenheid over de huidige woning is erg groot en de inwoners willen er graag zo lang mogelijk blijven wonen, ook als ondersteunende zorg noodzakelijk is. Tegelijkertijd is er bereidheid om bij een passend woningaanbod eventueel te verhuizen naar een kleinere woning of een huis met een kleinere of geen tuin. Om ouderen de mogelijkheid te geven op latere leeftijd desgewenst naar een voor hun levensfase geschiktere woning in Escharen te verhuizen zal een aangepast woningaanbod beschikbaar moeten komen. In de raadpleging komt naar voren om ook voor jongeren te bouwen om het dorp levendig te houden. Dit is te realiseren door voor deze twee doelgroepen te bouwen in de levensloopbestendige sfeer en zodanig dat er mogelijkheden zijn elkaar te ontmoeten, bijvoorbeeld rondom een gezamenlijke tuin.

Echter, een passend woningaanbod alleen is zeker niet voldoende. Of ouderen in Escharen willen en/of kunnen blijven wonen hangt ook af van de sociale omgeving zoals mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en aanbod van voldoende activiteiten. Ook ondersteuning om zelfredzaam te blijven en bereikbaarheid van voorzieningen zijn belangrijke voorwaarden.

INLEIDING

Het aantal oudere inwoners in ons dorp zal fors stijgen. Het bestuur van Esters Welzijn vraagt zich af of Escharen voldoende is voorbereid om tegemoet te komen aan de wensen en behoeften van de ouderen op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

Daarom is in overleg met de dorpsraad Escharen Ziet Vooruit (EZV) een werkgroep ingesteld. Het doel is te onderzoeken of ouderen op een prettige en veilige manier in Escharen kunnen (blijven) wonen. De werkgroep bestaat uit Mark Schenkels (namens dorpsraad EZV), Maikel Bardoel en Niels van Lier (namens Fysiotherapie Bardoel van Lier), Harrie Peppinck, Ben Wouters en Ellen van Kraaij en Friede Simmes (namen Esters Welzijn).

De werkgroep heeft over dit onderwerp gesprekken gevoerd met de woningbouwvereniging Mooiland, de zorgaanbieders Brabant Zorg, Pantein en Buurtzorg en met een afgevaardigde van de gemeente. Er bestaat een grote bereidheid bij deze organisaties om met ons mee te denken.

Omdat de werkgroep niet kon beschikken over de leeftijdsopbouw in Escharen heeft ze gekeken naar de leeftijdsopbouw in de gemeente Grave zoals vermeld in het conceptrapport ouderenbeleid gemeente Grave (Grave, 2021). Hiervan afgeleid is een inschatting gemaakt voor de bevolkingsopbouw in Escharen, uitgaande van 1200 inwoners.

Bevolkingsopbouw ouderen gemeente Grave in percentages	2020	2030	2040
65-74 jaar	13,5%	14,5%	14%
75+ jaar	9,3%	14%	17,5%
<i>Totaal 65+ jaar</i>	<i>22,8%</i>	<i>28,5%</i>	<i>31,5%</i>

Inschatting bevolkingsopbouw ouderen Escharen in aantallen	2020	2030	2040
65-74 jaar	162	174	168
75+ jaar	112	168	210
<i>Totaal 65+ jaar</i>	<i>274</i>	<i>342</i>	<i>378</i>

Op basis van deze cijfers is het de verwachting dat het aantal 65+ in Escharen binnen 10 jaar met ±68 mensen zal groeien, waarvan de groei van 75+ het grootst zal zijn met een verwachte toename van 56 personen; van 112 naar 168 personen.

Tabel: Verwachte eenzaamheid afgeleid uit gegevens gemeente Grave (Grave, 2021) en uitgaande van ingeschatte aantal 65+ inwoners in Escharen

Eenzaamheid	% Gemeente Grave	Aantallen Escharen 2020	Aantallen Escharen 2030	Aantallen Escharen 2040
Matig eenzaam	38%	104	130	144
Ernstig eenzaam	8%	23	27	30
<i>Totaal</i>	<i>46%</i>	<i>132</i>	<i>157</i>	<i>174</i>

Volgens het rapport: 'Witboek ouderen, zorg en wonen' (Actiz, 2015) woonde in 2017 8% van de Nederlandse 75-plussers in een zorginstelling.

Geschat aantal 75-plussers uit Escharen die in een zorginstelling wonen		
2020	2030	240
9	13	16

Bovenstaande prognoses geven aanleiding om na te gaan denken wat in Escharen nodig is om een goed leefklimaat voor ouderen te (blijven) realiseren.

Met behulp van een dorpsraadpleging zijn bij de ouderen van Escharen de actuele situatie, ideeën en wensen op het gebied van wonen, zorg en welzijn geïnventariseerd. De vragen zijn ontwikkeld op basis van interviews met zes oudere inwoners in Escharen en enkele rapporten over ouderenbeleid (PLB, 2021; Rijksoverheid, 2020).

Vragen over verkeersveiligheid zijn in de raadpleging niet opgenomen omdat op het moment van de raadpleging de herinrichting van drie straten in uitvoering was.

Huis aan huis werden de bewoners over de raadpleging geïnformeerd en gevraagd of, als in het huishouden 55 plussers aanwezig waren, zij de raadpleging wilden invullen. Huishoudens met meerdere 55 plussers werd verzocht ieder individueel de raadpleging in te vullen. Bij toestemming werd op een afgesproken tijdstip de raadpleging in een gesloten enveloppe opgehaald.

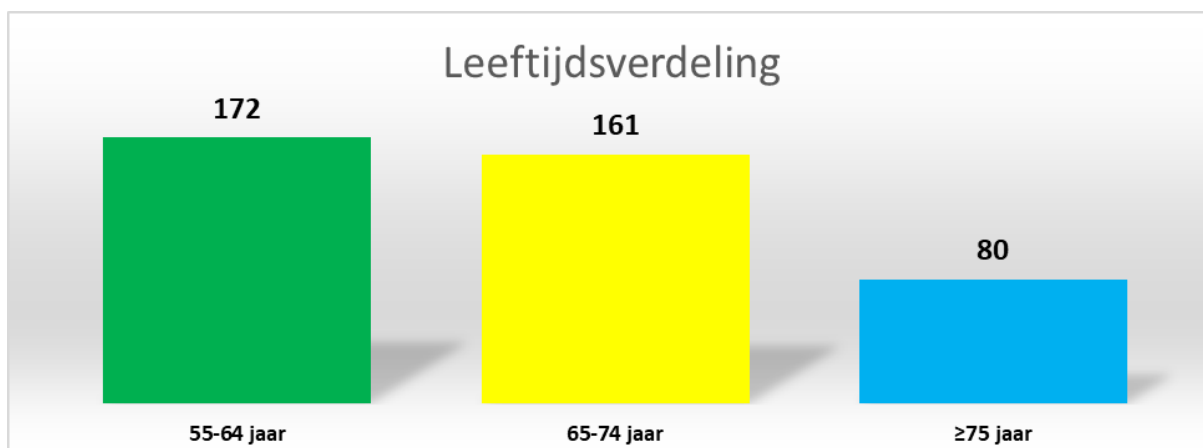
RESULTATEN

Van de 468 afgegeven formulieren zijn 416 (89%) formulieren ingevuld. Een aantal respondenten heeft de enquête gedeeltelijk ingevuld met als gevolg dat de totalen per antwoord verschillen.

ALGEMEEN

LEEFTIJDOPBOUW

De gemiddelde leeftijd is 67 jaar, 48,7% mannen en 51,3% vrouwen.

De respondenten wonen variërend van nog géén jaar tot 90 jaar in Escharen. Gemiddeld wonen zij hier 38 jaar.

Leeftijdsopbouw raadpleging vergeleken met leeftijdsopbouw gemeente Grave, uitgaande van 1200 inwoners in Escharen

	Geschat	Raadpleging ingevuld
55-64 jaar (geen gegevens gemeente Grave)		172
65-74 jaar	162	161
75+ jaar	112	80
<i>Totaal 65+ jaar</i>	<i>274</i>	<i>243</i>

Percentage respondenten in de leeftijdscategorieën Escharen in vergelijking met percentages inwoners gemeente Grave 2020	Gemeente Grave	Escharen
55-64 jaar (geen gegevens gemeente Grave)		14,3%
65-74 jaar	13,5%	13,4%
75+ jaar	9,3%	6,6%
<i>Totaal 65+ jaar</i>	<i>22,8%</i>	<i>34,3%</i>

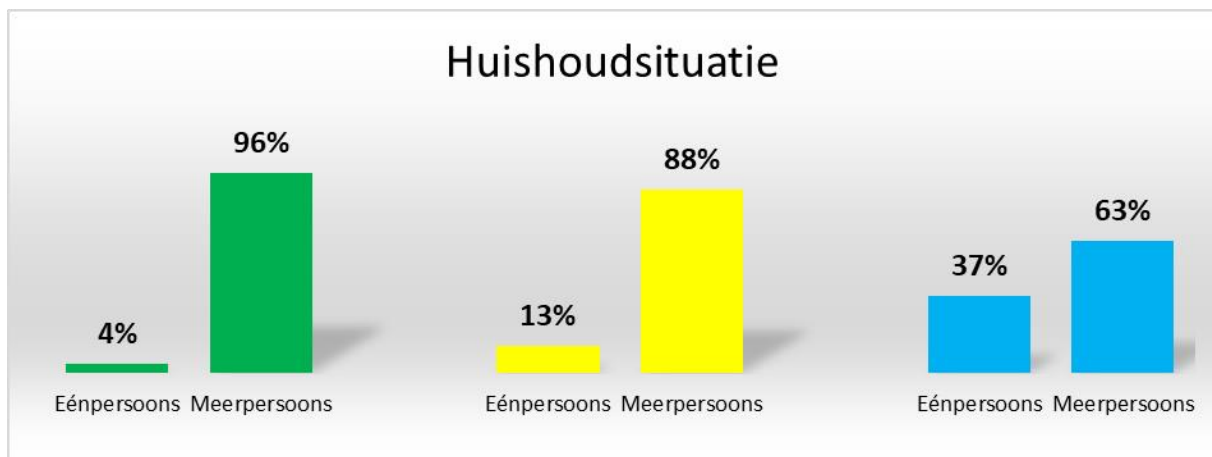
HUISHOUDSITUATIE

Verreweg de meeste respondenten vormen samen met partner, kinderen of anderen een huishouden (86%), 57 Respondenten wonen op zichzelf (14%).

N=412 (99% van de respondenten)

Huishoudsituatie	N	Percentage
(Echt)paar	289	70%
Alleenstaand	57	14%
(Echt)paar met inwonende kinderen	50	12%
Alleenstaand met inwonende kinderen	12	3%
Anders	4	1%

Als we kijken naar de leeftijdsgroepen zien we dat naarmate respondenten ouder worden ze vaker een éénpersoonshuishouden vormen (resp. 4%, 13% en 37%).

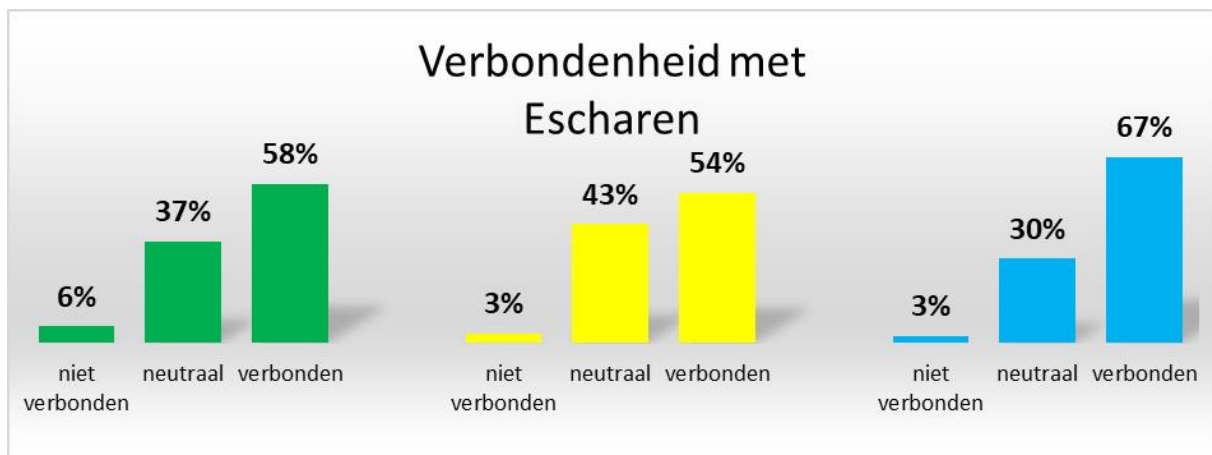
VERBONDENHEID MET ESCHAREN

Op de vraag in welke mate respondenten zich met Escharen verbonden voelen antwoorden 240 respondenten zich verbonden te voelen (58%). Enkelen (18 respondenten- 4%) voelen zich niet verbonden. De overige (37%) hebben deze vraag met 'neutraal' beantwoord.

N=415 (100% van de respondenten)

Verbondenheid met Escharen	N	Percentage
Verbonden	240	58%
Neutraal	157	38%
Niet verbonden	18	4%

De verbondenheid ligt onder de 55-64 jarigen lager dan onder de 75-plussers (resp. 58% - 67%).

CONTACTVORMEN

Aan respondenten is gevraagd waaruit het contact met buurtgenoten bestaat en hoe vaak dit contact plaatsvindt zoals het was vóór corona.

Elkaar groeten

De meeste respondenten (351 respondenten-92%) groeten dagelijks of tenminste wekelijks één of meerdere dorpsgenoten. 22 Respondenten (6%) groeten tenminste maandelijks een mededorpsgenoot en 11 respondenten (3%) groet minder dan één keer per maand of nooit een dorpsgenoot.

Een praatje maken

Ruim driekwart van de respondenten (78%) maakt ook tenminste wekelijks een praatje met dorpsgenoten en 58 respondenten (15%) tenminste maandelijks. Echter 22 respondenten (2%) doen dit minder dan 1 keer per maand en een enkeling maakt nooit een praatje (1%) met een dorpsgenoot.

Bij elkaar op de koffie komen

Tenminste wekelijks gaan 76 respondenten (21%) bij een dorpsgenoot op de koffie, 105 respondenten (28%) doen dit tenminste maandelijks, 145 respondenten (39%) gaan minder dan 1 keer per maand bij een dorpsgenoot op de koffie en 44 respondenten (12%) gaan nooit bij een dorpsgenoot op de koffie.

Samen leuke dingen doen

Tenminste wekelijks doen 70 respondenten (20%) samen met dorpsgenoten leuke dingen en 62 respondenten (17%) doen dit tenminste maandelijks, 134 respondenten (37%) doen minder dan 1 keer per maand leuke dingen met dorpsgenoten en 96 respondenten (27%) doen nooit leuke dingen met hun dorpsgenoten.

Conflicten

De meeste respondenten (96%) hebben nooit conflicten met hun dorpsgenoten, 14 respondenten (4%) hebben hier zo nu en dan mee te maken.

Contactvormen in percentages N=406 (98%)

	Groeten	Praatje maken	Op de koffie	Samen dingen doen	Conflicten
(Bijna) dagelijks	1%	15%	1%	1%	0%
2 à 3x per week	20%	27%	4%	1%	0%
Tenminste wekelijks	18%	36%	16%	15%	0%
Tenminste maandelijks	6%	15%	28%	17%	0%
Minder dan 1x per maand	2%	6%	39%	37%	4%
Nooit	1%	1%	12%	27%	96%
<i>N</i>	384	382	370	362	362

Contactvormen in in frequentie N=406 (98%)

	Groeten	Praatje maken	Op de koffie	Samen dingen doen	Conflicten
(Bijna) dagelijks	206	58	2	2	0
2 à 3x per week	76	103	16	14	0
Tenminste wekelijks	69	138	58	54	0
Tenminste maandelijks	22	58	105	62	1
Minder dan 1x per maand	6	22	145	134	13
Nooit	5	3	44	96	348
<i>N</i>	384	382	370	362	362

Uitgesplitst naar leeftijden zien we bij het ouder worden een lichte afname van het minimaal wekelijks een dorpsgenoot groeten (van 93% naar 88%).

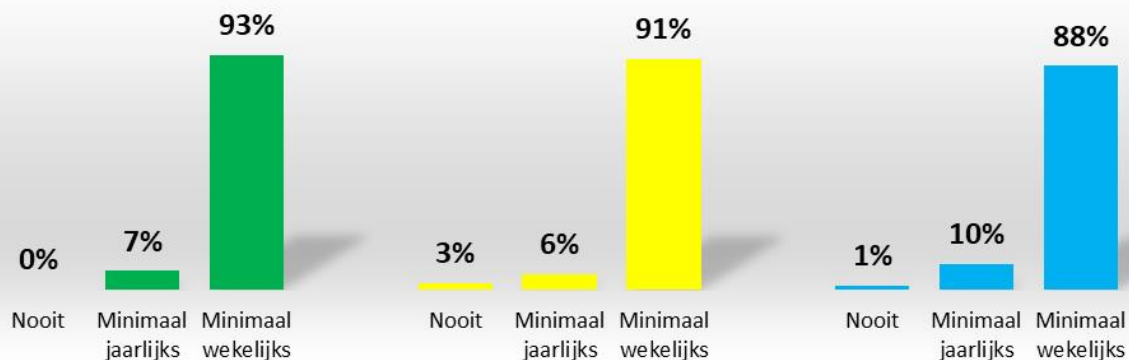
Minimaal wekelijks een praatje met dorpsgenoten maken blijft tussen de leeftijdsgroepen nagenoeg gelijk. Nooit bij elkaar op de koffie komen is in alle leeftijdsgroepen nagenoeg gelijk.

Dorpsgenoten die wel bij elkaar op de koffie gaan doen dit vaker naarmate ze ouder worden (minimaal wekelijks loopt op van 15%-24%-25%).

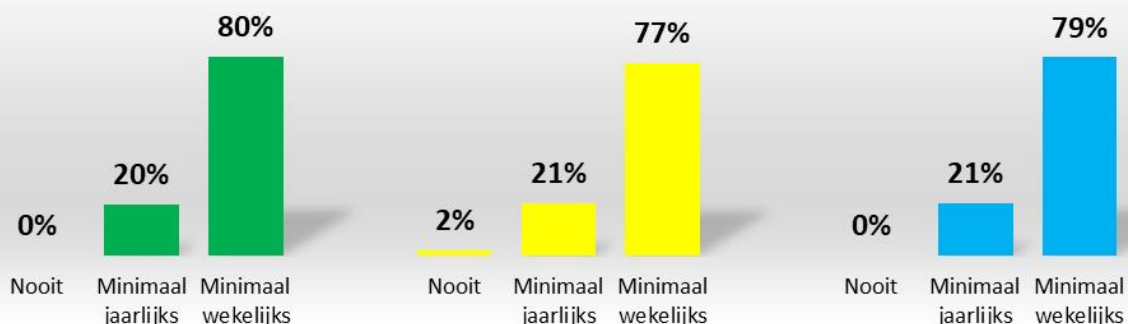
85% van de 55-64 jarigen onderneemt minimaal jaarlijks of vaker leuke dingen met dorpsgenoten, dit zakt van 74% onder de 65-74 jarigen naar 57% onder de 75-plussers. De 75-plussers die wel leuke dingen met dorpsgenoten ondernemen doen het weer vaker in vergelijking met de 55-64 jarigen (minimaal wekelijks resp. 26% -15 %).

Wat betreft conflicten is er nagenoeg geen verschil tussen de leeftijdsgroepen.

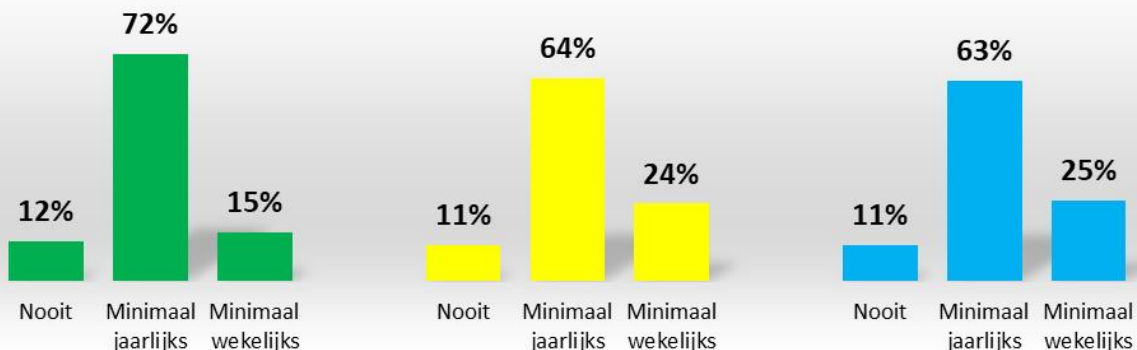
Contact - Groeten

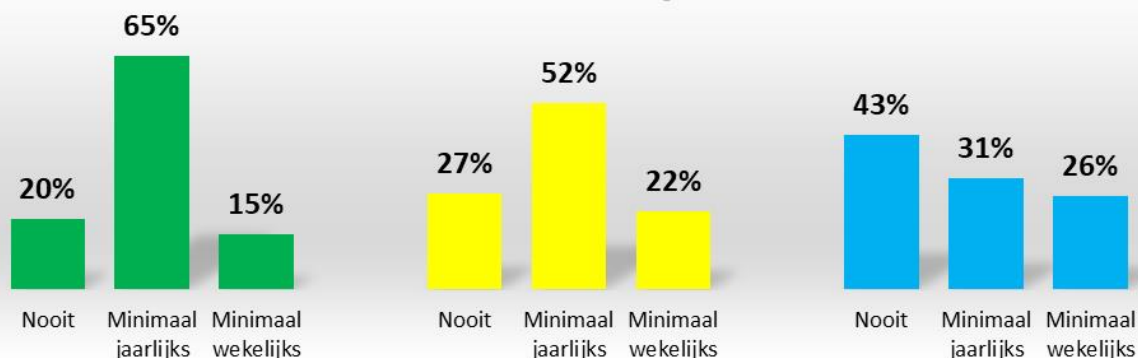
Contact - Praatje

Contact - Op de koffie

Contact - Leuke dingen doen

ONTMOETINGSPLAATSEN

De belangrijkste ontmoetingsplaats is buiten, 90% van de respondenten ontmoet elkaar hier tenminste één keer per maand of vaker. Respondenten ontmoeten elkaar daarna het meest op 'andere plaatsen' dan de in de raadpleging genoemde plaatsen. Het Clubgebouw (sportpark Kranenhof, tennisvereniging, harmonielokaal) en het Dorpshuus zijn de belangrijkste binnen-ontmoetingsplekken in Escharen.

Ontmoetingsplaatsen in percentages N=403 (97%)

	Buiten	Clubgebouw	Dorpshuus	Fysiopraktijk	Kerk	Anders
(Bijna) dagelijks	16%	2%	1%	0%	0%	9%
2 à 3x per week	22%	5%	3%	2%	0%	5%
Tenminste wekelijks	36%	21%	14%	10%	1%	17%
Tenminste maandelijks	16%	4%	13%	6%	5%	17%
Minder dan 1x per maand	8%	10%	25%	22%	15%	11%
Nooit	2%	58%	44%	60%	78%	41%
<i>N</i>	378	328	347	330	334	155

Ontmoetingsplaatsen in aantallen N=403 (97%)

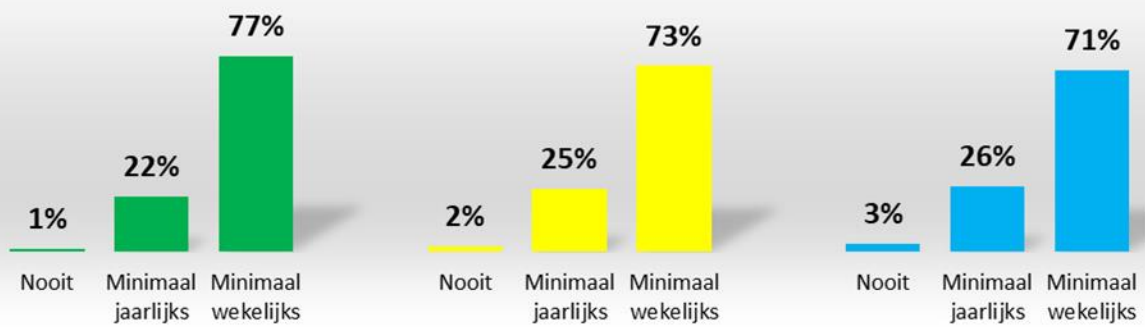
	Buiten	Clubgebouw	Dorpshuus	Fysiopraktijk	Kerk	Anders
(Bijna) dagelijks	59	5	2	1	1	14
2 à 3x per week	85	18	12	5	1	8
Tenminste wekelijks	137	68	49	32	4	27
Tenminste maandelijks	61	14	44	21	17	26
Minder dan 1x per maand	29	33	87	73	50	17
Nooit	7	190	153	198	261	63
<i>N</i>	378	328	347	330	334	155

De 75-plussers ontmoeten elkaar iets minder vaak buiten dan de jongere leeftijdsgroepen; 6% minder minimale wekelijkse ontmoetingen dan de 55-64 jarigen. De ontmoetingen in het clubgebouw nemen onder de 75-plussers juist toe: 13% meer minimale wekelijkse ontmoetingen dan de 55-64 jarigen. Het Dorpshuus is voor de 75-plussers de belangrijkste ontmoetingsplaats binnen; waar 52% van de 55-64 jarigen nooit een dorpsgenoot in het Dorpshuus ontmoet is dit voor slechts 15% van de 75-plussers het geval. Ook de frequentie van het aantal ontmoetingen in het Dorpshuus loopt op: 35% meer minimaal wekelijkse ontmoetingen dan de 55-64 jarigen

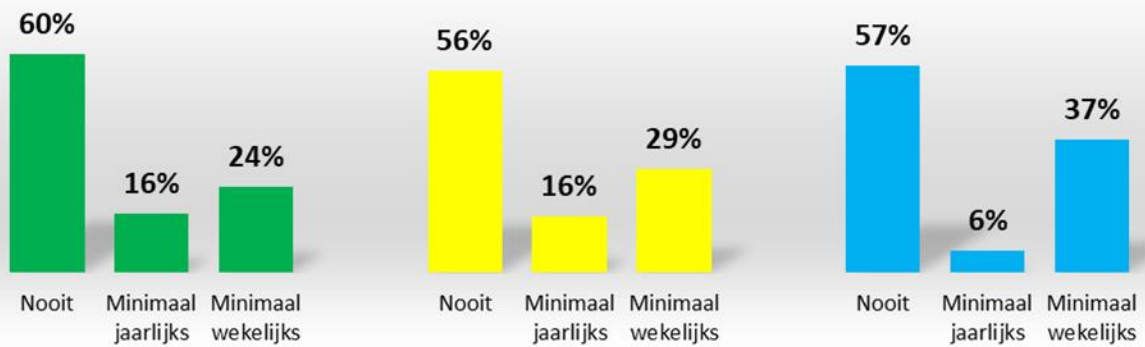
Een ruime helft van de 75-plussers (59%) komt minimaal jaarlijks in de fysiopraktijk. In de fysiopraktijk worden naast fysio- en ergotherapie ook (medi-fit) sportlessen en fitnessstrainingen aangeboden. Opvallend is dat de 65-74 jarigen de fysiopraktijk minder vaak bezoeken dan hun jongere en hun oudere leeftijdsgenoten.

Bij ontmoetingen in de kerk zien we dat een grote groep respondenten nooit meer in de kerk komt; 89% van de 55-64 jarigen en 80% van de 65-74 jarigen. Van de 75-plussers komt 46% nooit meer in de kerk.

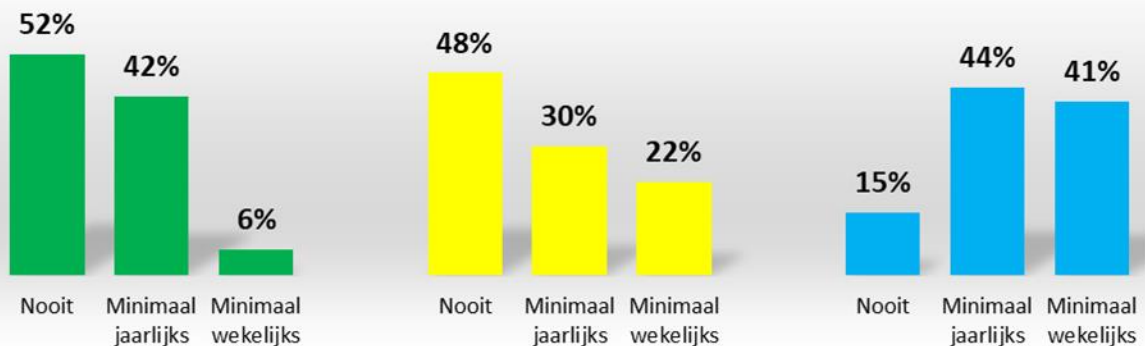
Ontmoeten - Buiten

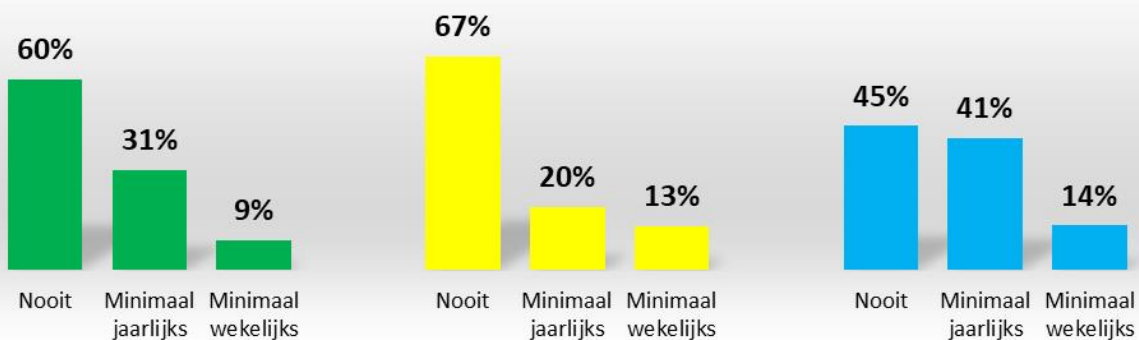
Ontmoeten - Clubgebouw

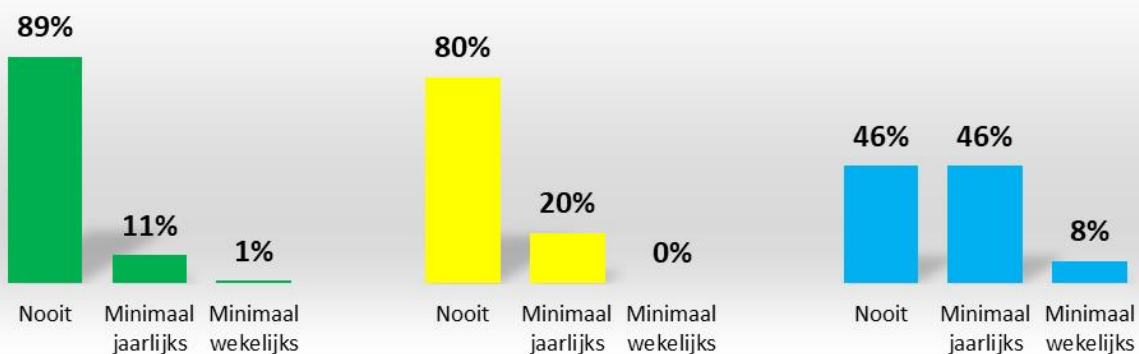
Ontmoeten - Dorpshuus

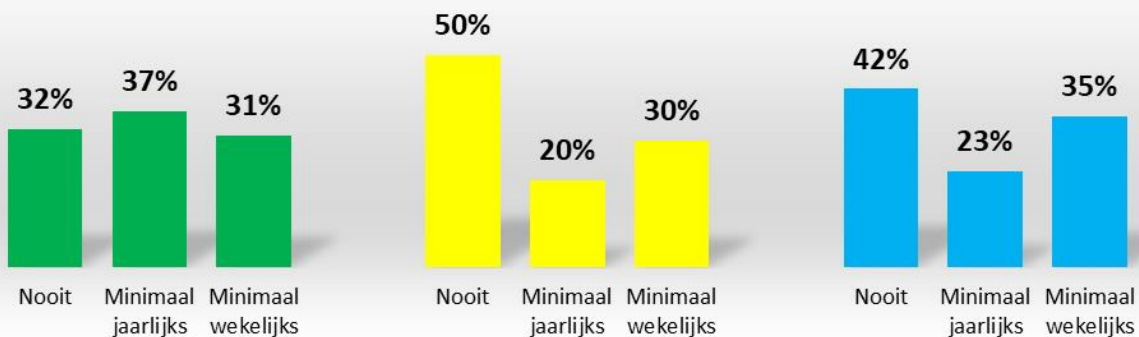
Ontmoeten - Fysio

Ontmoeten - Kerk

Ontmoeten - Anders

BELANGRIJKSTE ONTMOETINGSPLAATSEN

In een open vraag is aan respondenten gevraagd wat voor hun de belangrijkste ontmoetingsplaatsen zijn.

ONTMOETINGEN IN DE PUBLIEKE RUIMTE

Buiten wordt door 115 respondenten genoemd, men ontmoet elkaar in de directe leefomgeving zoals in de tuin, een praatje over de heg, op straat of in het appartementencomplex, in de speeltuin of in de natuurgebieden zoals het Raamdalen en 'het Broek'.

Het Dorpshuus wordt 91 keer genoemd, **het dorpsplein** acht keer, daarvan wordt twee keer gezegd dat het maandelijkse papierophalen een mooie gelegenheid is voor een praatje. **(Sport)verenigingen en clubgebouwen** worden door 99 respondenten als belangrijke ontmoetingsplaatsen genoemd; waarvan sportpark Kranenhof 31 keer, de tennisclub 17 keer, en de harmonie 9 keer. Vrouwen van nu komt vier keer naar voren en ontmoetingen tijdens het volksdansen drie keer. De motorclub en het gilde worden respectievelijk twee en één keer genoemd.

De fysiotherapie wordt tien keer genoemd.

Acht respondenten noemen de **winkel** en vier respondenten **de kapper** als belangrijke ontmoetingsplaats. Zes respondenten noemen de **kerk**.

Gezamenlijke activiteiten is voor één respondent een belangrijk moment om anderen te ontmoeten.

Eén respondent noemt het **werk** als belangrijke mogelijkheid om dorpsgenoten te ontmoeten. Eén respondent geeft aan het "Dorstig Hert" te missen.

Een enkele respondent schrijft dat de belangrijkste ontmoetingsplaatsen elders liggen, bijvoorbeeld via de bridgeclub.

ONTMOETINGEN IN DE PARTICULIERE RUIMTE

Voor veel respondenten (44) is **thuis** een belangrijke ontmoetingsplaats om dorpsgenoten te ontmoeten; op bezoek gaan of bezoek ontvangen van familie, vrienden en kennissen en de particuliere feestjes worden hierbij genoemd.

TEVREDENHEID ONTMOETINGSPLAATSEN BINNEN

Op de vraag of de respondenten voldoende ontmoetingsplaatsen binnen hebben, antwoorden de meeste respondenten dat zij de mogelijkheid tot ontmoeten binnen voldoende vinden (96%), 16 respondenten (4%) wensen meer ontmoetingsplaatsen.

N=393 (94%)

Ontmoetingsplaatsen binnen	N	Percentage
Voldoende	377	96%
Onvoldoende	16	4%
	393	

Jongeren zijn soms ontevreden over het aanbod van de binnen-ontmoetingsplaatsen terwijl alle 75-plussers tevreden zijn (resp. 5% van de 55-74 jarigen tegen 0% van de 75-plussers)

In de toelichting opperen 14 respondenten één of meerdere ideeën: de openingstijden van het Dorpshuus verruimen (6) een echt (eet)café, koffiebar of restaurant, een winkel in het dorp (4) of door meer activiteiten te organiseren zoals thema-avonden, korte cursussen, hobbymiddagen met bloemschikken, handwerken of een spel (4).

TEVREDENHEID ONTMOETINGSPLAATSEN BUITEN

Ook de ontmoetingsmogelijkheden buiten wordt door de meeste respondenten als voldoende ervaren (94%), 24 respondenten vinden het onvoldoende (6%).

N=390 (94%)

Ontmoetingsplaatsen buiten	Aantal	Percentage
Voldoende	366	94%
Onvoldoende	24	6%
	390	

Ouderen zijn relatief vaker ontevreden over het aanbod van de buiten-ontmoetingsplaatsen in vergelijking met de jongere leeftijdsgroepen (resp. 9% van de 75-plussers is ontevreden tegen 7% en 5% van de 65-74 en 55-64 jarigen).

In de toelichting wordt door 16 respondenten voor meer bankjes gepleit; bijvoorbeeld een bankje in iedere straat, een bankje in het perk bij de Prinsenhof met liefst nog enkele speeltoestellen, bankjes in het buitengebied en bankjes bij een aan te leggen hondenuitlaatplaats. Eén respondent geeft als argument dat de bankjes belangrijk zijn als rustpunt voor ouderen. Een gezellig terras dat vaker open is wordt twee keer genoemd. Eén respondent pleit voor meer buitenactiviteiten. Iemand anders vraagt om herstel van de jeu de boulevaand en één respondent pleit voor het bouwen van een muziekpaviljoen. Ook oppert één respondent verloren gegane wandelroutes weer in ere te herstellen.

AANBOD VERENIGINGEN

Op de vraag of het aanbod van verenigingen voldoende aansluit op de interesse en/of mogelijkheden antwoordt 94% van de respondenten bevestigend en 21 respondenten (6%) vinden dat het aanbod onvoldoende op hun behoeften aansluit.

N=373 (90%)

Sluiten verenigingen aan	N	Percentage
Voldoende	352	94%
Onvoldoende	21	6%

Er is geen noemenswaardig verschil in antwoorden tussen de verschillende leeftijdscategorieën.

In de toelichting hebben 15 respondenten allerlei ideeën geopperd voor het opzetten van verenigingen of clubs die bij hun interesse aansluiten; 5 respondenten noemden clubs voor buitensporten zoals fietsen, wandelen, roeien; 5 respondenten noemden clubs voor binnensporten zoals biljarten, tafeltennis, darten, yoga en zwemmen. Eén respondent noemde het opzetten van een recreatieclub, iemand anders wilde graag meer bijeenkomsten met muziek of theater, anderen noemde hobbymiddagen voor ouderen (1) het organiseren van workshops (2) of het organiseren van cursussen of lezingen (1). Verder noemden respondenten speciale clubs voor schilderen (3), bloemschikken (1), handwerken (1), schrijven (1), bridgen (1).

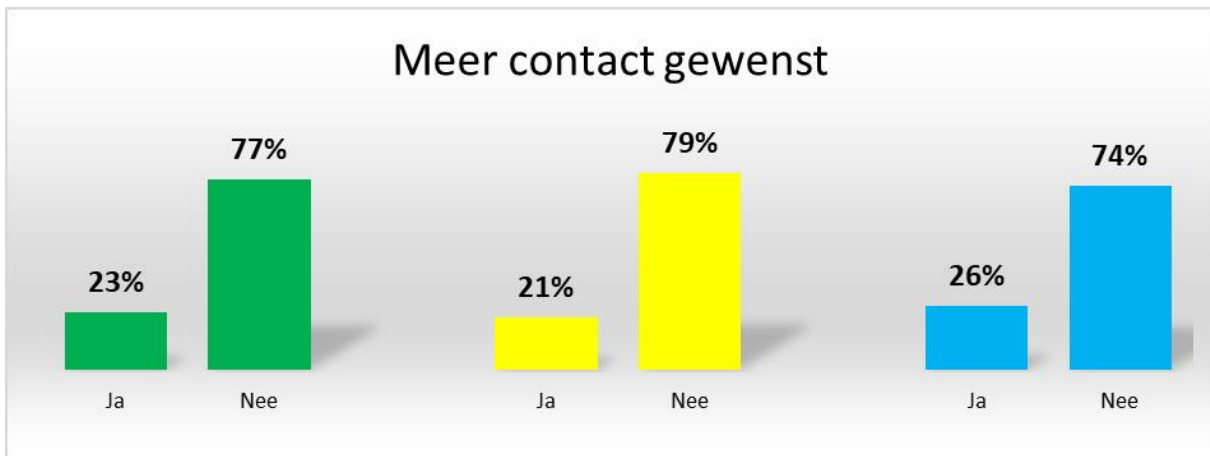
CONTACTWENSEN

Op de vraag of de respondent meer contact met dorpsgenoten zou willen hebben, antwoordt 23% bevestigend.

N=389 (94%)

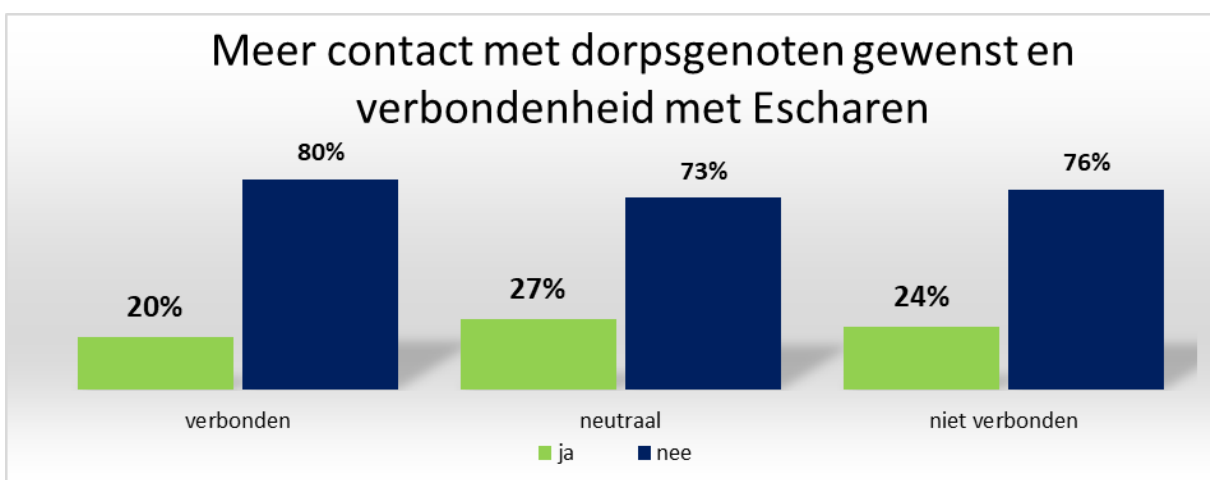
Meer contact gewenst?	Aantal	Percentage
Ja	89	23%
Nee	300	77%

Kijken we naar de verschillende leeftijdscategorieën dan zien we dat de wens voor meer contacten bij de 75-plussers iets hoger ligt (23% onder de 55-64 jarigen en 26% onder de 75-plussers).

CONTACT EN VERBONDENHEID

De respondenten die zich neutraal verbonden voelen met het dorp zeggen wat vaker dat ze meer contact met dorpsgenoten willen hebben, gevolgd door de respondenten die zich niet verbonden voelen. Maar ook de respondenten die zich wel verbonden voelen, uiten één op de vijf keer de wens om meer contact met dorpsgenoten te hebben.

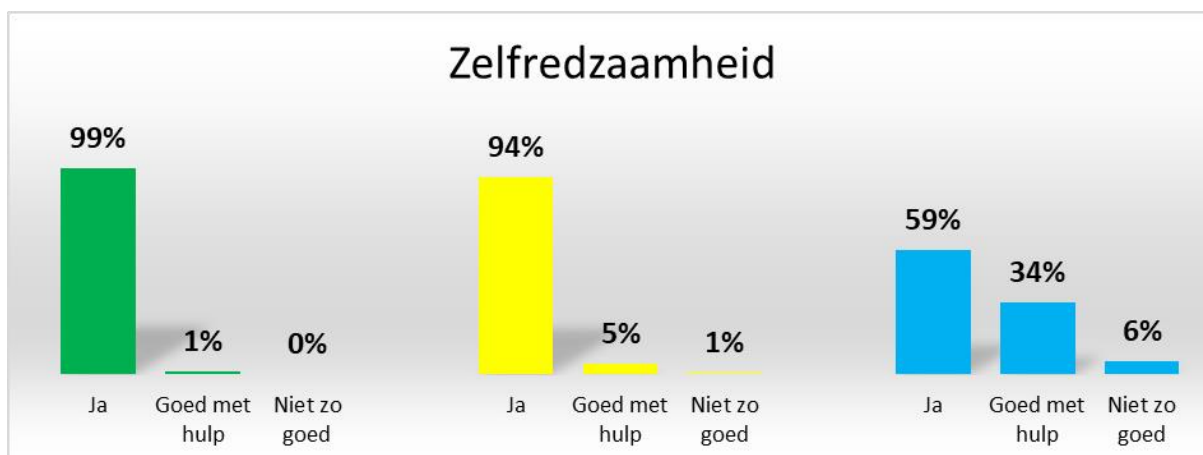
MATE VAN ZELFREDZAAMHEID

Op de vraag of respondenten vinden dat ze zichzelf kunnen redden, antwoorden bijna alle respondenten (99%) dat zij volledig of met hulp zelfredzaam zijn. Zes respondenten vinden zichzelf niet zelfredzaam.

N=412 (99%)

Zelfraadzaamheid	N	Percentage
Ja	369	90%
Goed met hulp	37	9%
Niet zo goed	6	1%

Vergelijken we de leeftijdsgroepen dan zien we dat respondenten met het ouder worden in toenemende mate hulp nodig hebben (van 1% in de groep 55-64 jarigen tot 34% onder de 75-plussers. Van de zes respondenten die het niet zo goed vinden gaan weten we niet of zij hulp ontvangen of niet. Bij elkaar is 40% van de 75-plussers zonder hulp niet voldoende zelfredzaam.

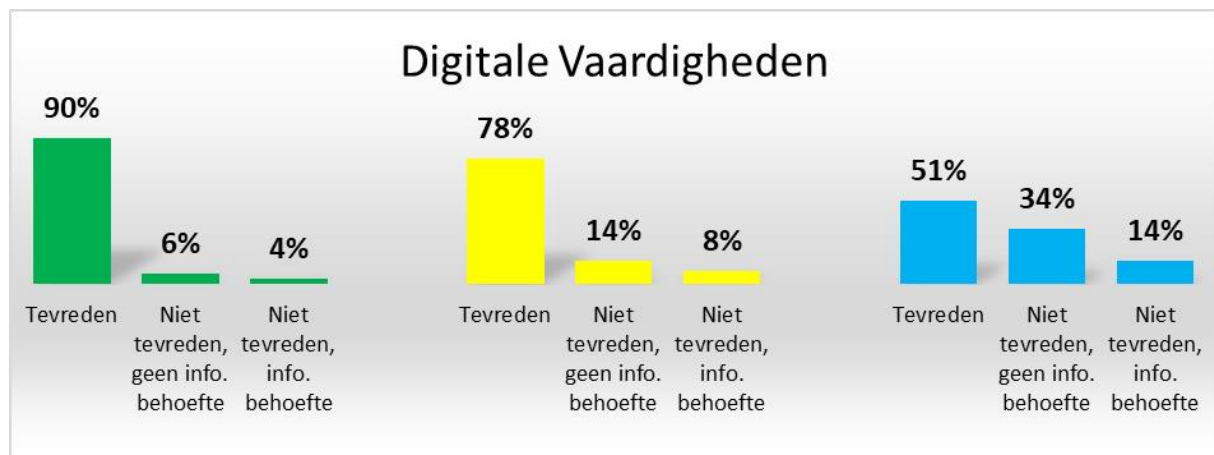
DIGITALE VAARDIGHEDEN

Een meerderheid van de respondenten is tevreden over hun digitale vaardigheden (78%), 92 respondenten (22%) zijn niet tevreden en 30 van hen willen hier wel meer informatie over.

N=411 (99%)

Digitale vaardigheden	N	Percentage
Tevreden	319	78%
Niet tevreden, geen infobehoeft	62	15%
Niet tevreden, infobehoeft	30	7%
<i>Totaal ingevuld</i>	<i>411</i>	

De tevredenheid over de digitale vaardigheden neemt met het ouder worden sterk af; van 90% tevredenheid onder de 55-64 jarigen tot 51% tevredenheid onder de 75-plussers. Hoewel een groter aantal ouderen geïnformeerd wil worden over digitale vaardigheden neemt de informatiebehoefte in relatieve zin onder ouderen ook af (40% van de ontevreden 55-64 jarigen tot 29% van de ontevreden 75-plussers).

PRAKTISCHE HULP

Aan respondenten is gevraagd op wie zij voor praktische hulp een beroep kunnen doen, als dat nu of in de toekomst nodig is. Zij konden denken aan hulp bij huishoudelijk werk, klusjes, boodschappen, vervoer en administratieve zaken. Meerdere antwoorden waren mogelijk. Partner en kinderen zijn de eersten waarop de respondenten bij een praktische hulpvraag een beroep kunnen doen (resp. 78%-78%). Meer dan de helft van de respondenten kan een beroep doen op de buren en een ruime kwart op dorpsgenoten of vrijwilligers (resp. 54% en 27%).

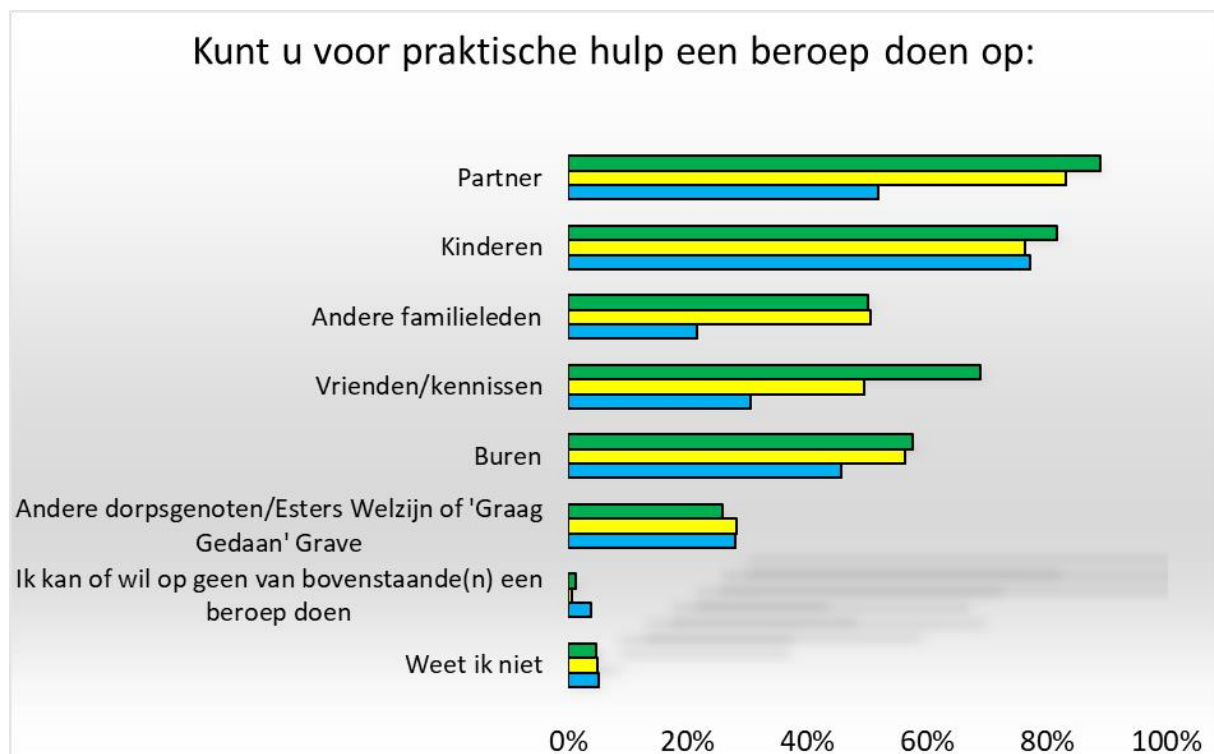
Gemiddeld noemen de respondenten 3,4 categorieën op wie zij kunnen terugvallen, 8 respondenten hebben niet aangegeven dat zij op iemand kunnen of willen terugvallen en 45 respondenten hebben één categorie aangegeven waarop zij een beroep kunnen doen.

N=408 (98%)

Praktische hulp	N	Percentage
Partner	326	78%
Kinderen	324	78%
Andere familieleden	183	44%
Vrienden/kennissen	221	53%
Buren	225	54%
Dorpsgenoten/vrijwilligers	111	27%
Wil geen beroep doen	6	1%
Weet ik niet	21	5%

Kijkend naar de verschillende leeftijdsgroepen dan zien we dat het gemiddelde aantal hulpbronnen waarop men voor praktische hulp een beroep kan doen met het ouder worden, terugloopt. Waar 55-64 jarigen op 3,7 bronnen een beroep kunnen doen, kunnen 75-plussers gemiddeld 2,6 bronnen aanboren.

De 75-plussers kunnen minder vaak een beroep op een partner, andere familieleden en hun buren doen.

In de toelichting schrijven drie respondenten dat zij zo nodig een beroep willen doen op professionele hulp of voor hulp willen betalen. Iemand uit een woongemeenschap schrijft dat een beroep op huisgenoten gedaan kan worden. Twee respondenten hebben geen idee op wie zij een beroep zouden kunnen doen als dit nodig mocht zijn en één respondent schrijft dat hij/zij op niemand een beroep kan doen. Eén respondent schrijft dat het erg afhankelijk is van de gezondheid van de partner. Een andere respondent schrijft dat vragen om praktische hulp erg moeilijk is, deze respondent heeft altijd veel hulp gegeven.

BEREIDHEID OM TE BETALEN VOOR PRAKTISCHE HULP

Op de vraag of respondenten bereid zijn om voor praktische hulp te betalen zegt een meerderheid (60%) hiervoor te willen betalen. Eén op de drie respondenten weet niet of zij hiervoor willen betalen en een kleine minderheid van 8% wil hier niet voor betalen.

N=403 (97%)

Voor diensten betalen	N	Percentage
Ja	243	60%
Nee	34	8%
Weet niet	125	31%

HULP PERSOONLIJKE VERZORGING

Aan respondenten is ook gevraagd op wie zij voor persoonlijke verzorging een beroep kunnen doen, als dat nu of in de toekomst nodig is. Respondenten konden meerdere antwoorden aankruisen.

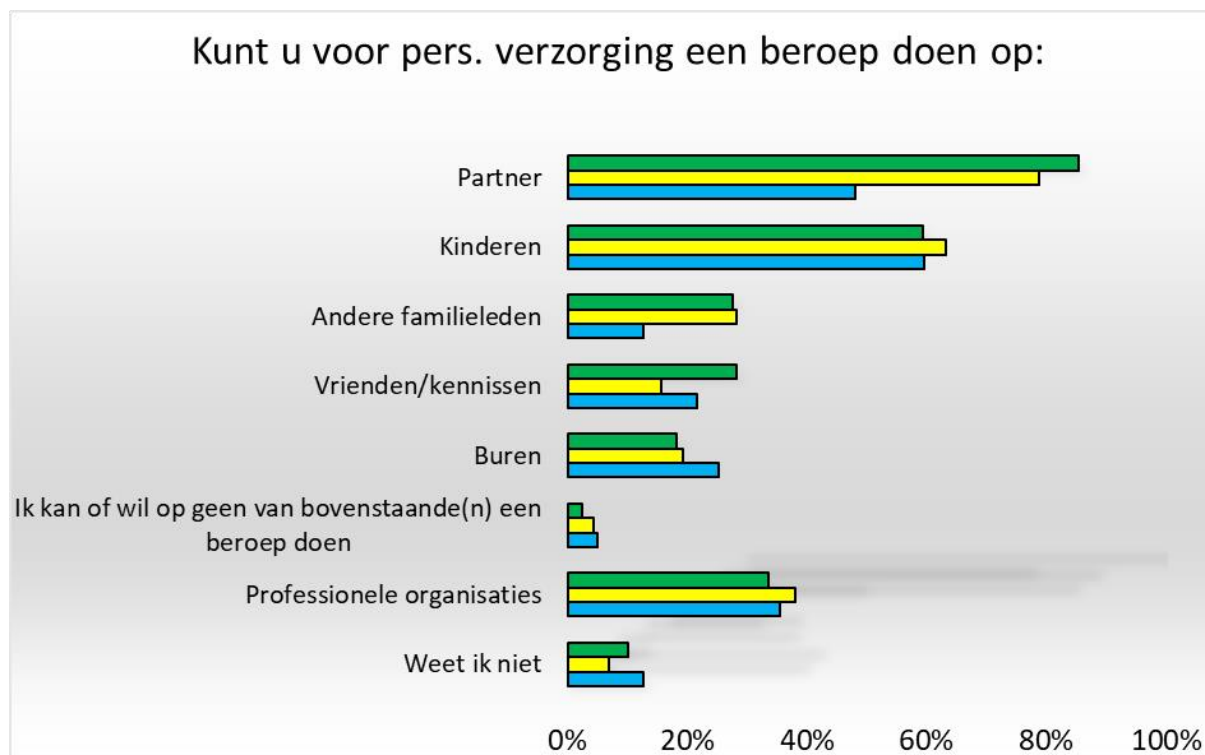
De partner is de eerste waarop een beroep wordt gedaan voor hulp bij de persoonlijke verzorging, gevolgd door de kinderen (resp. 75% en 60%). Op afstand volgen familieleden (25%), vrienden en kennissen (22%) en burens (20%). Eén kleine minderheid (4%) van de respondenten wil bij persoonlijke hulp geen beroep doen op de informele zorg.

Respondenten willen in 35% een beroep doen op professionele organisaties en 10% van de respondenten weet het nog niet.

N=406 (98%)

Persoonlijke verzorging	Aantal	Percentage
Partner	310	75%
Kinderen	249	60%
Andere familieleden	102	25%
Vrienden/kennissen	90	22%
Buren	82	20%
Ik kan/wil geen beroep op voorgaanden doen	15	4%
Professionele organisaties	146	35%
Weet ik niet	40	10%

De oudere respondenten kunnen voor persoonlijke verzorging beduidend minder vaak een beroep doen op hun partner of op andere familieleden. Ze kunnen iets vaker een beroep doen op hun burens.

In de toelichting schrijven vijf respondenten dat zij de vraag op wie zij een beroep kunnen doen voor persoonlijke verzorging, niet goed kunnen beantwoorden omdat zij de toekomst nog niet kennen. Professionele hulp wordt door één respondent als noodzakelijk gezien als overige hulp door omstandigheden niet beschikbaar is. Eén andere respondent zegt reeds hulp van een professionele organisatie te krijgen. Eén respondent zegt een beroep te kunnen doen op huisgenoten, anders dan partner of kinderen en één respondent zegt dat informele hulp door woonomstandigheden in de avonden niet altijd beschikbaar is. Eén respondent wil liever geen langdurig of veelvuldig beroep doen op anderen bij ondersteuning van de persoonlijke verzorging.

In vergelijking met de vraag op wie respondenten een beroep kunnen doen voor praktische hulp, doen respondenten voor persoonlijke verzorging 3% minder vaak een beroep op hun partner, 18% minder vaak op de kinderen, 19% minder vaak op andere familieleden, 31% minder vaak op vrienden en kennissen en 34% minder vaak op burens.

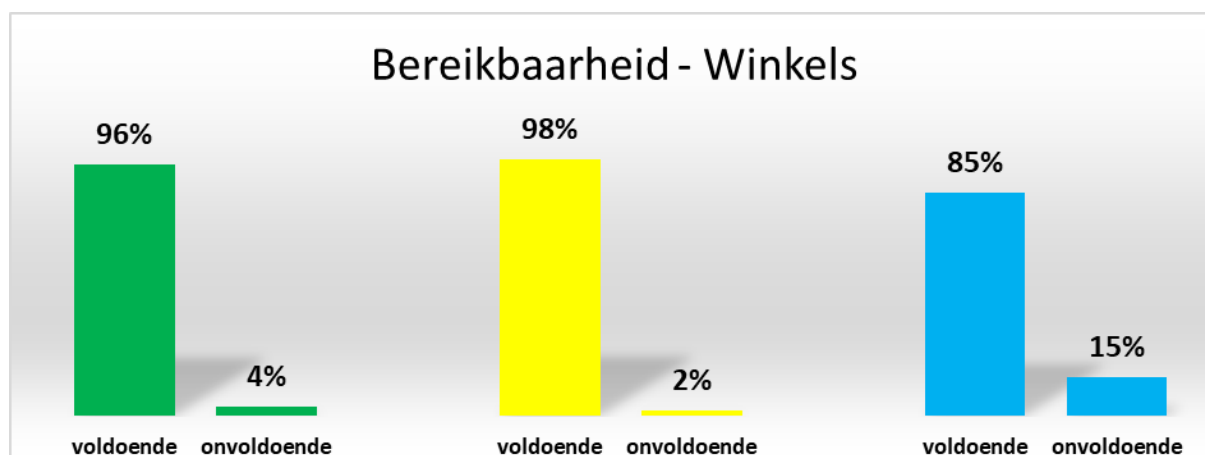
BEREIKBAARHEID WINKELS

De meeste respondenten (95%) vinden de winkels voldoende bereikbaar. Voor 21 respondenten (5%) zijn de winkels onvoldoende bereikbaar.

N=405 (97%)

Bereikbaarheid winkels	N	Percentage
Voldoende	384	95%
Onvoldoende	21	5%

De 75-plussers zijn vaker ontevreden over de bereikbaarheid dan de 55-74 jarigen.

In de toelichting schrijven 13 respondenten dat zij, omdat zij mobiel zijn en kunnen autorijden, nu (nog) tevreden zijn met het winkelaanbod. Acht respondenten zouden blij zijn met een (mini)supermarkt in het dorp. Eén respondent wil graag een snackbar in het dorp. Vier respondenten willen meer winkelaanbod in de nabije omgeving; twee van hen willen meer winkelaanbod naast de Jumbo, met name een goede drogisterij wordt genoemd en twee respondenten willen dat het winkelaanbod in Grave wordt uitgebreid, bijvoorbeeld met een viswinkel of poelier.

Twee respondenten melden dat het boodschappen doen is geregeld; één van hen schrijft dat voor kleding en schoenen de kinderen mee moeten gaan.

Eén respondent noemt dat er voor de dagelijkse boodschappen veel mogelijk is dankzij thuisbezorgen.

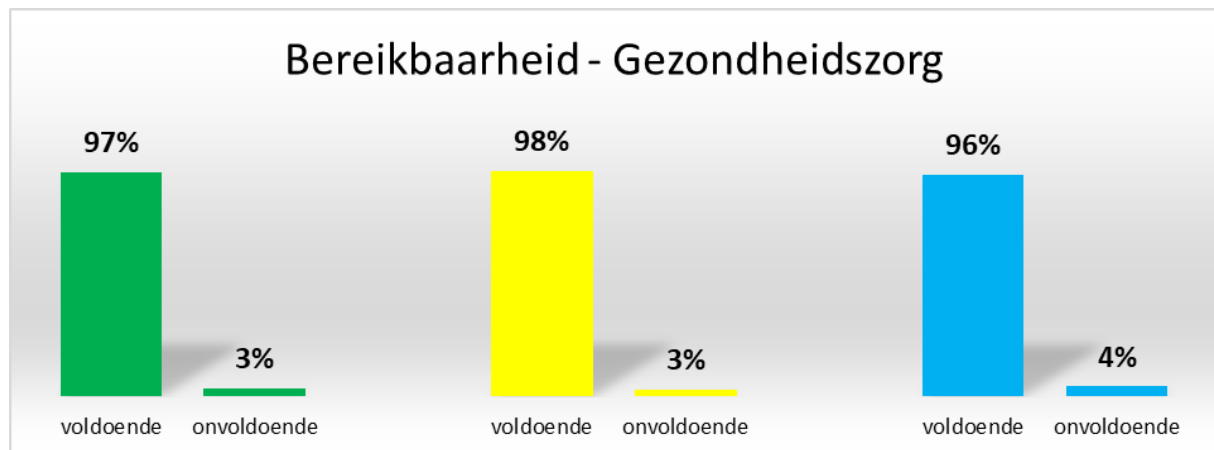
BEREIKBAARHEID GEZONDHEIDSZORGVOORZIENINGEN

Ook de gezondheidsvoorzieningen wordt door de meeste respondenten (97%) als voldoende bereikbaar ervaren en 13 respondenten (3%) vinden deze voorzieningen onvoldoende bereikbaar.

N=408 (98%)

Bereikbaarheid Gezondheidszorgvoorzieningen	N	Percentage
Voldoende	395	97%
Onvoldoende	13	3%
<i>Totaal ingevuld</i>	<i>408</i>	

Er is weinig verschil in antwoorden tussen de verschillende leeftijdsgroepen.

In de toelichting noemen acht respondenten de afhankelijkheid van vervoer als een punt van aandacht. Als zij zelf niet mobiel zijn moeten zij altijd vervoer regelen. De slechte bereikbaarheid en beperkte openingstijden van apotheek en huisartsen worden door respectievelijk vier en drie respondenten als een bezwaar genoemd. De locker bij de apotheek is niet altijd een oplossing vindt één respondent. Eén respondent vindt dat de prikpost te snel vol is voor afspraken en een ander stelt voor om in de toekomst een prikpost in het Dorpshuus te overwegen.

BEKENDHEID MET INFORMATIEBRONNEN

Aan respondenten is gevraagd of ze de informatie kunnen vinden op het gebied van wonen (zoals aanpassingen in huis), welzijn (zoals hulp in de huishouding) of zorg. Veertig respondenten hebben deze vragen niet beantwoord.

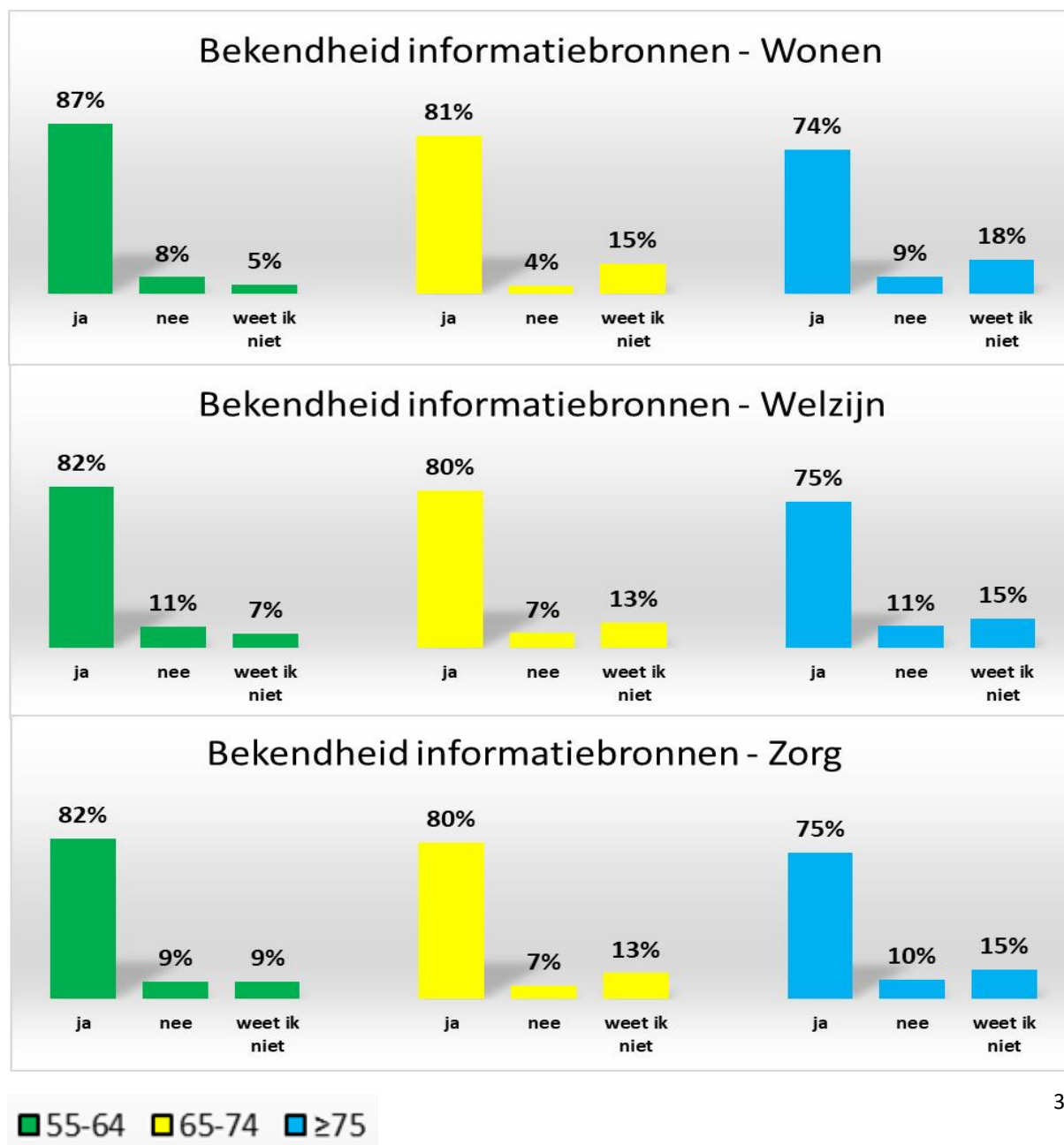
De informatiebronnen over wonen, welzijn en zorg kan ±80% van de respondenten vinden, ±9% kan de informatiebronnen niet vinden en ±11 % zegt het niet te weten.

N wonen=377 (90%), N welzijn=375 (90%), N zorg=380 (91%)

Bekendheid met Informatiebronnen	Ja	Percentage	Nee	Percentage	Weet ik niet	Percentage
Wonen	310	82%	25	7%	42	11%
Welzijn	299	80%	36	10%	40	11%
Zorg	304	80%	31	8%	45	12%

Oudere respondenten zeggen vaker dat ze niet weten of ze de informatiebronnen kunnen vinden.

ERVAREN VOLLEDIGHEID INFORMATIE

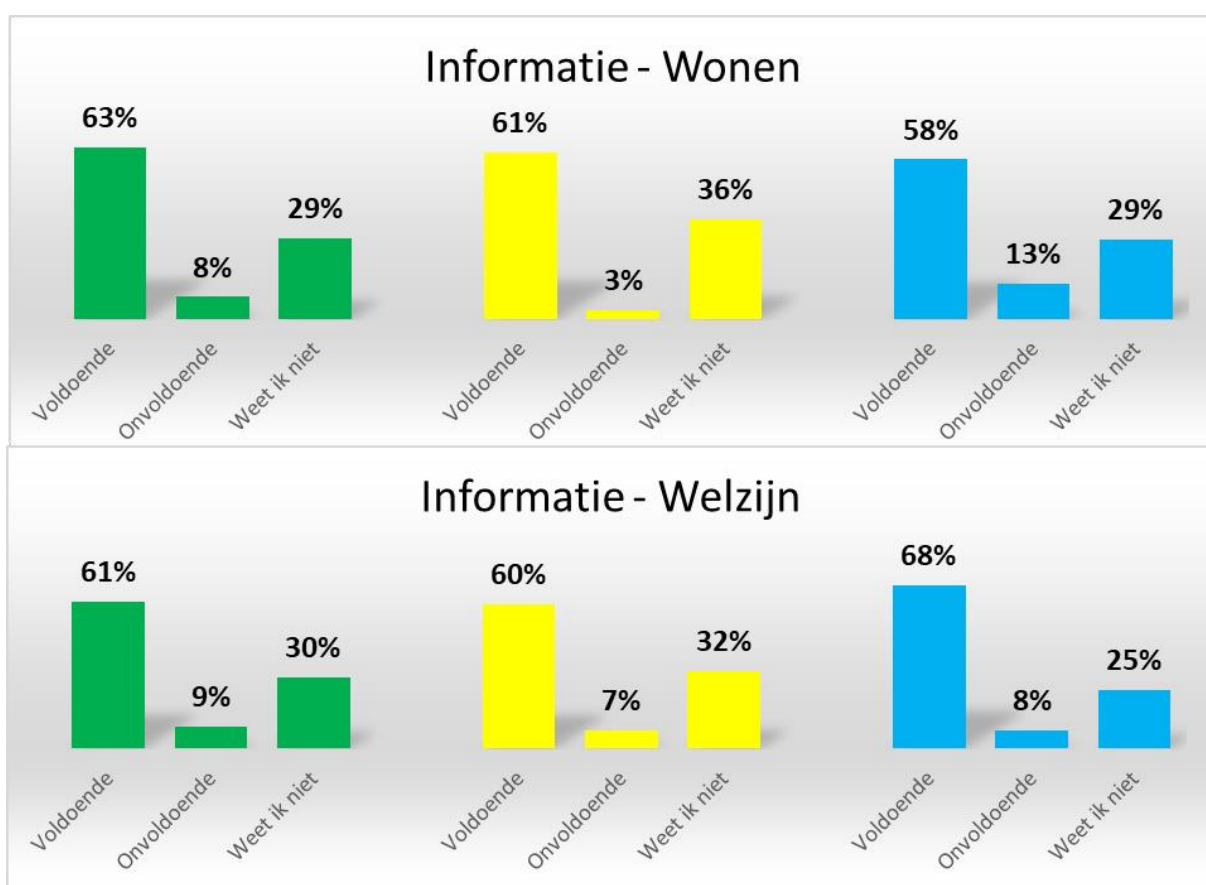
Aan respondenten is ook gevraagd of zij de informatievoorziening over wonen, welzijn en zorg voldoende vinden. Ook deze vraag is door ±40 respondenten niet beantwoord.

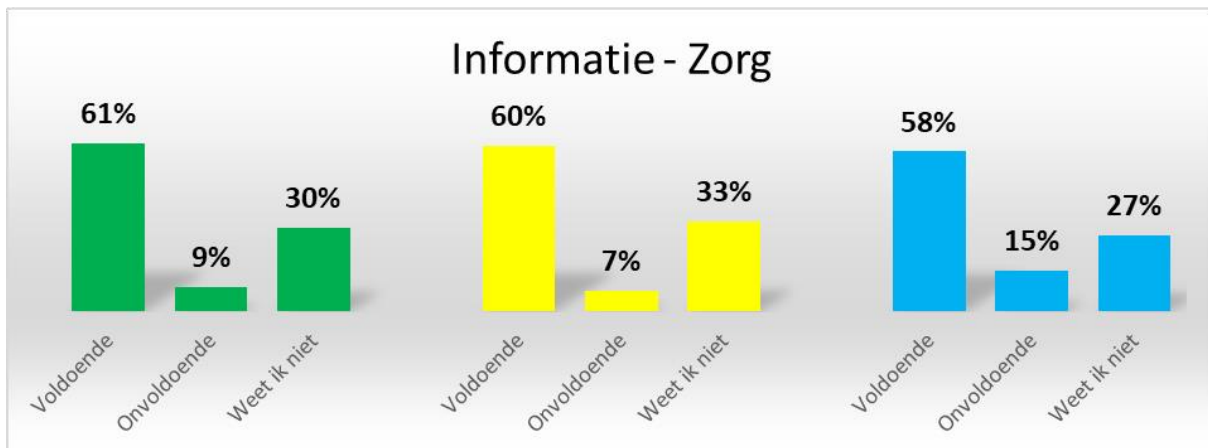
Hierop antwoordt ±60% dat zij dit op deze drie gebieden voldoende vinden, ±8% vindt het onvoldoende en ±30% weet het niet.

N wonen=383 (92%), N welzijn=369 (89%), N zorg=376 (88%)

Volledigheid Informatie	Ja		Nee		Weet ik niet		Totaal
	Percentage	Percentage	Percentage	Percentage			
Wonen	235	61%	26	7%	122	32%	383
Welzijn	227	62%	30	8%	112	30%	369
Zorg	225	60%	34	9%	117	31%	376

Tussen de leeftijdsgroepen is niet veel verschil. De 75-plussers zijn wat beter geïnformeerd over de welzijnsvoorzieningen dan de jongere respondenten.

Op de vraag waarover respondenten informatie willen hebben indien zij onvoldoende informatie krijgen, gaven 21 respondenten antwoord: negen respondenten willen graag informatie over wonen zoals mogelijkheden aangepast wonen, aanbod kleiner wonen, woning opsplitsen of woning beter isoleren. Zes respondenten willen meer informatie over het zorgaanbod en drie respondenten willen meer informatie over administratieve zaken of financiën.

Acht respondenten schrijven dat ze zich hier nog niet mee hebben beziggehouden en drie schrijven dat ze het gaan uitzoeken als de tijd daar is. Twee respondenten melden dat hun kinderen het voor hun uitzoeken.

Drie respondenten vinden het ingewikkeld om de informatie te vinden en acht respondenten noemen dat de communicatie over het zorgaanbod beter kan; b.v. via de Graafse Krant (2), de Minipers (1), via verenigingen (1), een duidelijke folder of een boekje met alle info (2) of één loket waar je met alle vragen terecht kan (1).

BEZOEK BEROEPSKRACHT

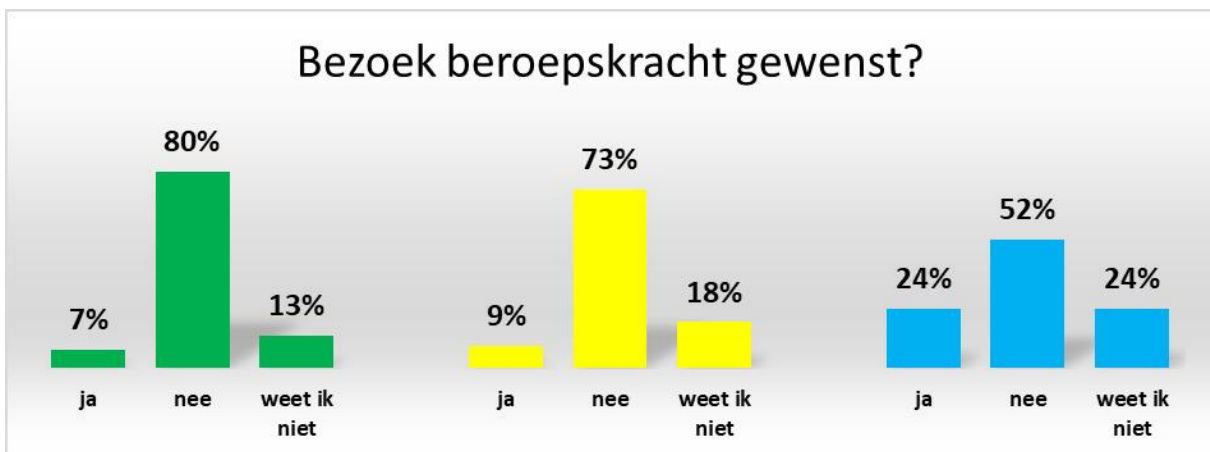
De respondenten kregen de vraag voorgelegd of zij het prettig vinden als een beroepskracht hen zou bezoeken om mogelijkheden en wensen op het gebied van wonen, zorg en welzijn te bespreken.

Een meerderheid van de respondenten vindt dit niet nodig (72%), of weet het niet (17%). 44 Respondenten (11%) zouden dit op prijs stellen.

N = 403 (97%)

Bezoek beroepskracht	N	Percentage
Ja	44	11%
Nee	289	72%
Weet ik niet	70	17%

De interesse in een bezoek van een beroepskracht neemt toe van 7% onder de 55-64 jarigen tot 24% onder de 75-plussers.

Vier respondenten schrijven dat het bezoek van een beroepskracht waardevol is mits dit niet wordt opgedrongen. Eén respondent stelt bezoek van de pastoor op prijs.

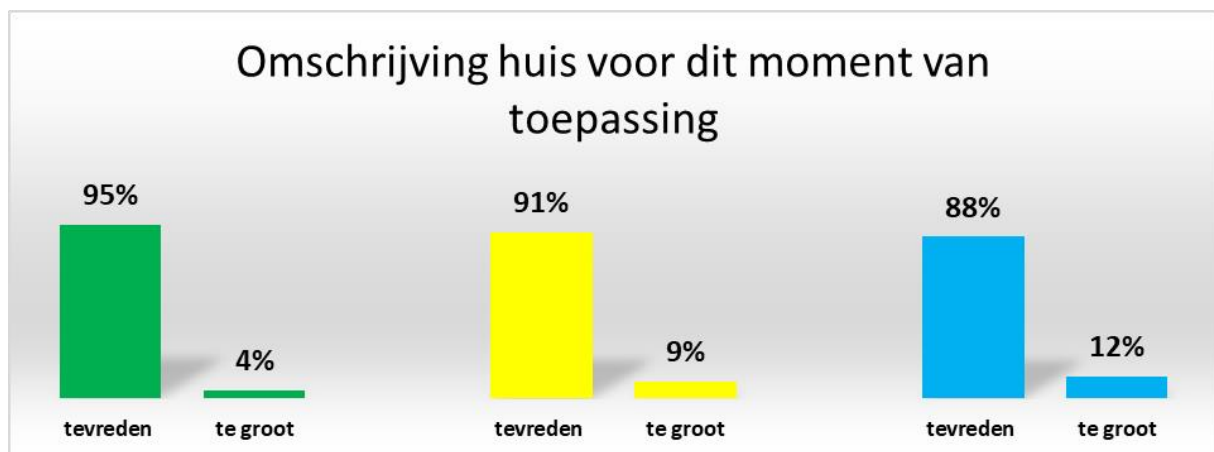
MENINGEN OVER HUIS EN TUIN NU

Aan de respondenten is gevraagd welke omschrijving van hun huis voor dit moment van toepassing is. Het merendeel van 379 respondenten (92%) is tevreden met hun huis, 30 respondenten (7%) vinden hun huis te groot en twee respondenten (<1%) vinden hun huis te klein.

N=411 (99%)

Omschrijving huis	N	Percentage
Tevreden	379	92%
Te klein	2	0%
Te groot	30	7%

Het percentage respondenten dat hun huis als te groot ervaart neemt toe naarmate zij ouder zijn; van 4% onder de 55-64 jarigen tot 12% onder de 75-plussers.

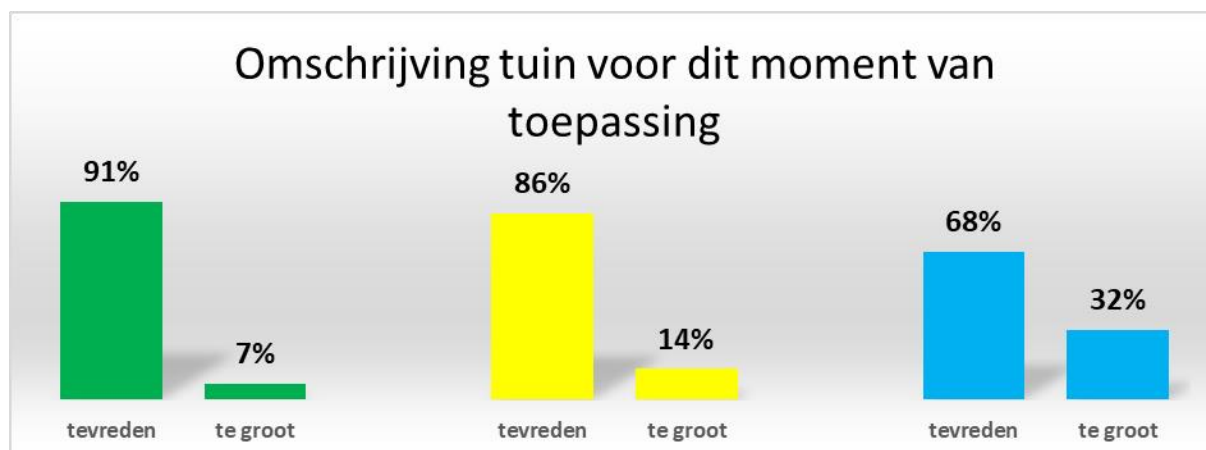
Aan de respondenten is gevraagd welke omschrijving van hun tuin voor dit moment van toepassing is

Over de tuin zijn 330 respondenten (81%) tevreden, 55 respondenten (14%) vinden de tuin te groot en drie respondenten (1%) vinden de tuin te klein. Achttien respondenten hebben geen tuin.

N =406 (98%)

Omschrijving tuin voor nu van toepassing	N	Percentage
Tevreden	330	81%
Te klein	3	1%
Te groot	55	14%
Geen tuin	18	4%

Als we kijken naar de respondenten die tevreden zijn of een te grote tuin hebben, dan zien we dat naarmate de respondenten ouder zijn, de tuin vaker als te groot ervaren wordt; van 7% onder de 55-64 jarigen tot 32% onder de 75-plussers.

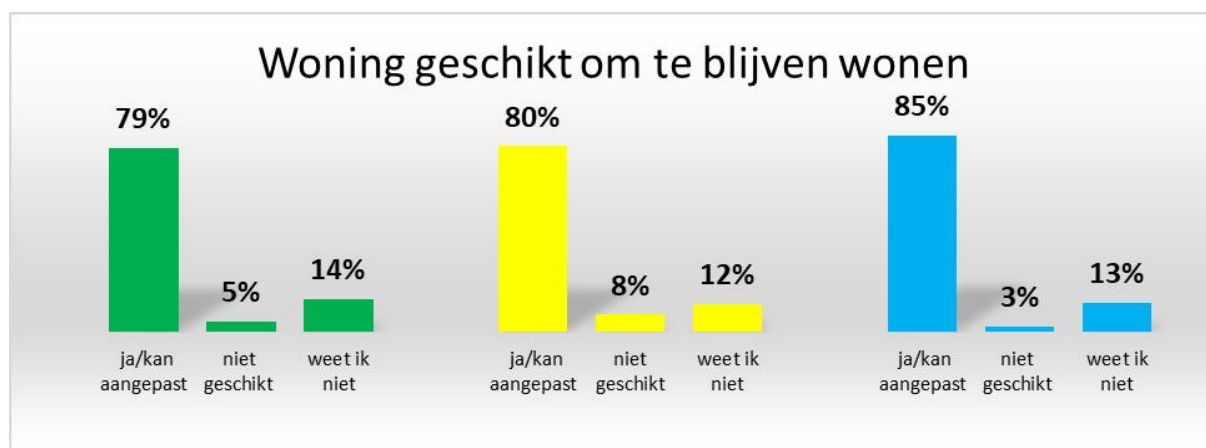
MENINGEN OVER GESCHIKTHEID WONING EN TUIN VOOR DE TOEKOMST

Op de vraag in hoeverre respondenten hun woning geschikt vinden om in te blijven wonen, ook als zij ouder worden, antwoordden 329 respondenten (80%) dat hun woning geschikt is of zo nodig aangepast kan worden, 54 respondenten (13%) weten niet of hun woning voldoende aangepast kan worden en 22 respondenten (5%) denken dat de woning niet aangepast kan worden.

N =410 (99%)

Geschiktheid woning	N	Percentage
Ja	172	42%
Woning kan aangepast	157	38%
Weet ik niet	54	13%
Niet geschikt voor aanpassingen	22	5%
Anders	5	1%
<i>Totaal ingevuld</i>	<i>410</i>	

Naarmate respondenten ouder zijn, is hun woning vaker geschikt om in te blijven wonen; van 79% onder de 55-64 jarigen tot 85% onder de 75-plussers.

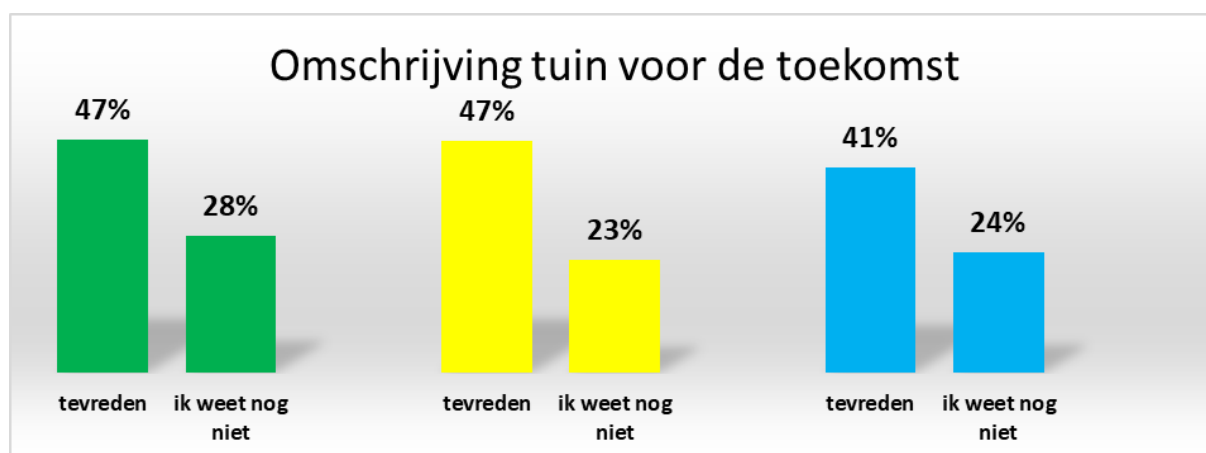
In de toelichting schrijven vier respondenten dat ze nu op zoek zijn naar een andere woonsituatie: dicht bij de kinderen in een ander dorp; naar een situatie waar mantelzorg gegeven kan worden; naar een vrijstaande bungalow of naar een kleinere woning die niet te vinden is. Vijf respondenten geven in de toelichting aan dat de woning in de toekomst wellicht te groot is, twee respondenten vinden de situatie afhangen van hun gezondheid en één respondent wil in de toekomst geen tuin meer maar wil wel buiten kunnen zitten.

Als respondenten hun tuin voor de toekomst omschrijven dan zijn 183 respondenten (46%) tevreden, vinden 7 respondenten (2%) hun tuin te klein en 87 respondenten (22%) hun tuin te groot, weten 101 respondenten (25%) niet hoe ze hun tuin voor de toekomst moeten beoordelen, willen 12 respondenten (3%) in de toekomst geen tuin meer en willen 10 respondenten (3%) juist wel een tuin in de toekomst.

N =400 (96%)

Omschrijving tuin toekomst	N	Percentage
Tevreden met afmeting	183	46%
Te klein	7	2%
Te groot	87	22%
Kan ik nog niet goed inschatten	101	25%
Ik wil geen tuin meer	12	3%
Ik heb geen tuin maar wil wel een tuin	10	3%
<i>Totaal</i>	<i>400</i>	

Als we de tevredenheid met de tuin nu en in de toekomst in de verschillende leeftijdsgroepen bekijken, zien we in alle leeftijdsgroepen dat minder dan de helft tevreden is over de tuin voor de toekomst.

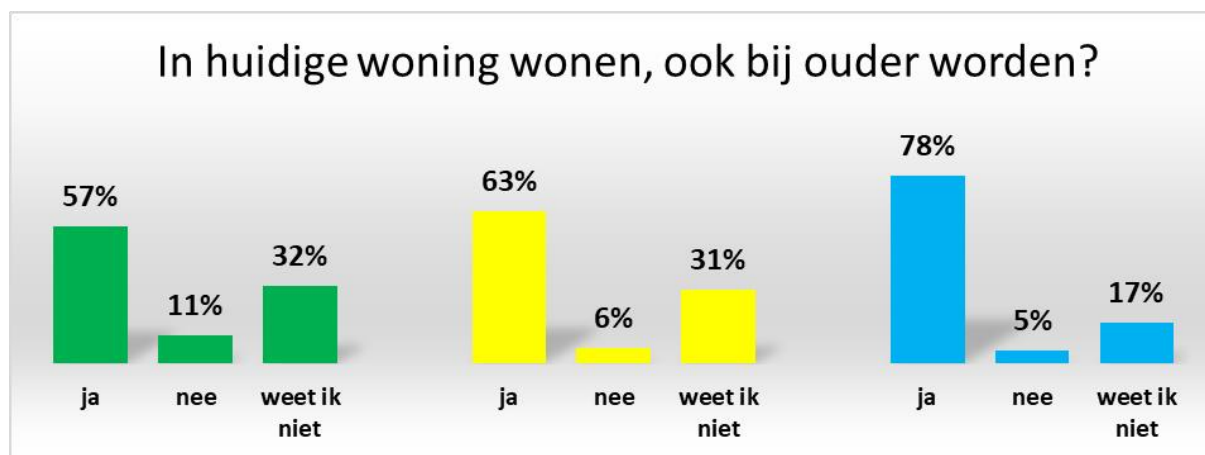
WOONPLANNEN TOEKOMST

Op de vraag of respondenten met het ouder worden in hun huis willen blijven wonen, ook als ze hulp nodig hebben, antwoord een meerderheid (63%) bevestigend, 34 respondenten (8%) willen dit niet en 117 respondenten (29%) weten dit nog niet.

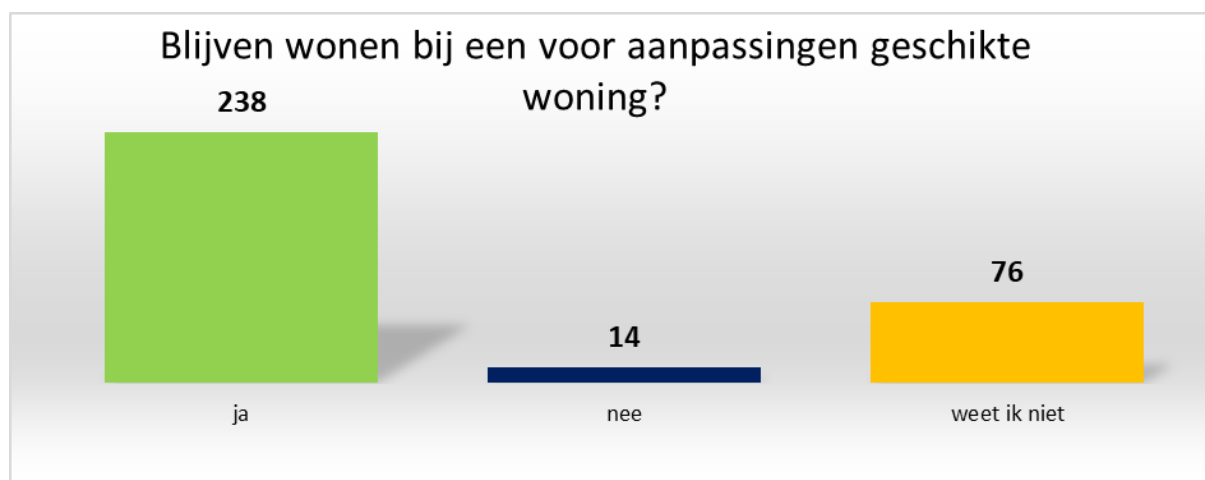
N =409 (98%)

In huidige woning blijven wonen, ook bij het ouder worden?	N	Percentage
Ja	258	63%
Nee	34	8%
Weet ik niet	117	29%

Naarmate respondenten ouder zijn willen zij vaker in hun eigen woning blijven wonen, 19 respondenten van 55-64 jaar zeggen niet in hun woning te willen blijven wonen, 10 respondenten van 64-75 jaar en vier 75-plussers zeggen (dan) te willen verhuizen. Het aantal dat het nog niet weet is respectievelijk 54, 49 en 13 respondenten.

We hebben gekeken of respondenten in hun huidige woning willen blijven wonen als ze ouder zijn en eventueel hulp nodig hebben en of hun huis hiervoor geschikt is of aangepast kan worden.

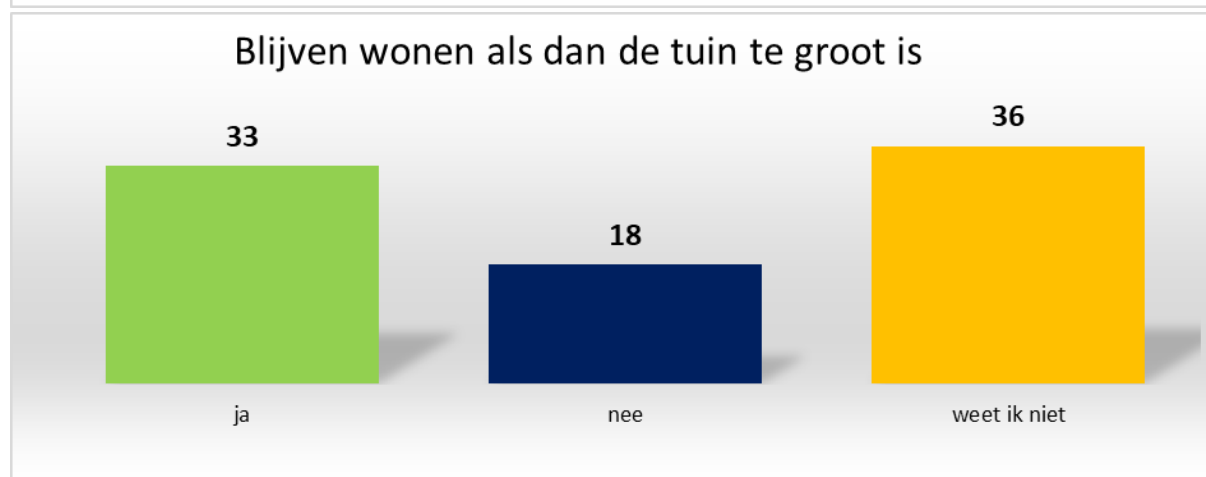
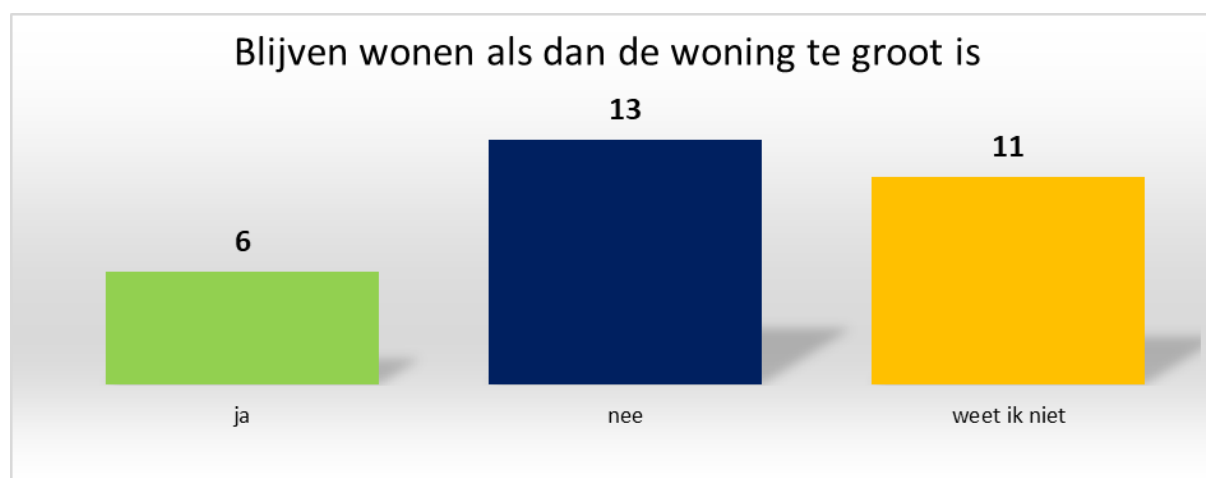

Hoewel de meeste respondenten in hun huis willen blijven wonen, weet een kwart van de respondenten het nog niet. Vier procent van de respondenten zegt dan te willen verhuizen.

Van de 22 respondenten die vinden dat hun huis ongeschikt is voor aanpassingen willen elf respondenten in de toekomst verhuizen. Acht respondenten weten nog niet of ze met het ouder worden in hun woning willen blijven wonen en drie respondenten willen in hun huidige woning blijven wonen.

Ook hebben we gekeken hoe respondenten die aangeven dat hun huis of tuin voor de toekomst te groot is, denken over het willen blijven wonen in hun huis als ze ouder worden en eventueel hulp nodig hebben.

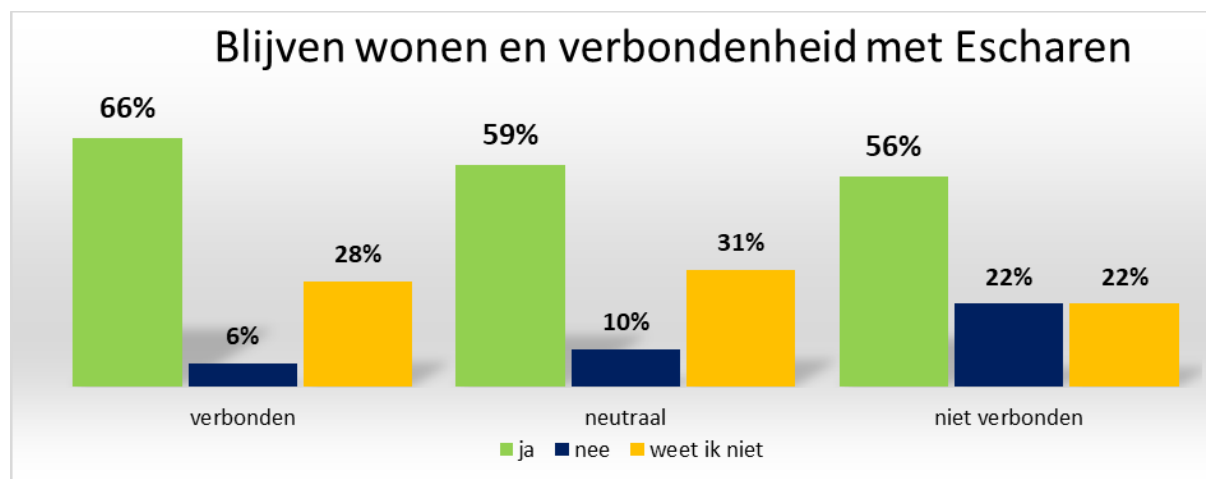
Van de 30 respondenten die zeggen dat hun huis voor de toekomst te groot is, zegt slechts 20% dat ze, als ze ouder worden en eventueel hulp nodig hebben, in hun woning willen blijven wonen, 43% wil verhuizen en de overige respondenten weten het nog niet. Van de 87 respondenten die aangeven dat hun tuin voor de toekomst te groot is, zegt 38% van hen dat ze ook in de toekomst in hun huis willen blijven wonen, 21% wil dan liever verhuizen en de overige 41% weet het nog niet.

Als laatste hebben we gekeken of het zich met Escharen verbonden voelen invloed heeft op eventuele verhuiscwensen in de toekomst als men ouder wordt en misschien hulp nodig heeft.

N = 408 (98%)

In huidige woning blijven wonen bij het ouder worden	Verbonden		Neutraal		Niet verbonden	
Ja	156	66%	91	59%	10	56%
Nee	14	6%	16	10%	4	22%
Weet ik niet	66	28%	47	31%	4	22%
	236		154		18	

Van de respondenten die ouder worden en misschien hulp nodig hebben, willen zij die zich met Escharen verbonden voelen relatief vaker in hun huidige huis blijven wonen. Van de 18 respondenten die zich niet verbonden voelen, willen relatief meer mensen verhuizen.

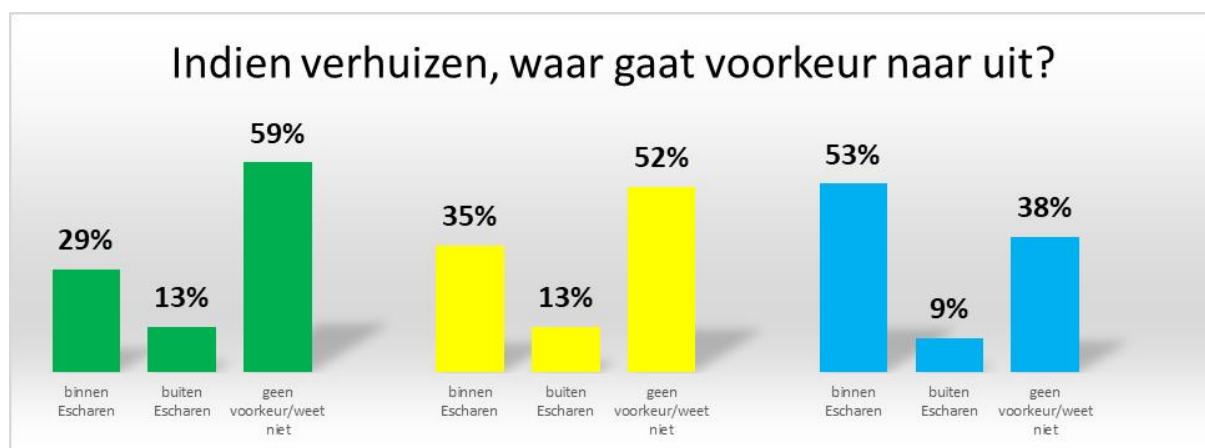
Aan respondenten is gevraagd, als zij door omstandigheden zouden moeten verhuizen, of zij dan liever naar een woning binnen of buiten Escharen zouden willen verhuizen (los van de mogelijkheden).

Als respondenten door omstandigheden zouden moeten verhuizen, willen 143 van hen (36%) het liefst binnen Escharen verhuizen, 49 respondenten (12%) willen dan iets buiten Escharen zoeken en 210 respondenten (52%) hebben geen voorkeur of weten het nog niet.

N =402 (97% van de respondenten)

Voorkeur woonplaats	N	Percentage
Binnen Escharen	143	36%
Buiten Escharen	49	12%
Geen voorkeur	78	19%
Weet ik niet	132	33%

Naarmate respondenten ouder zijn, willen zij vaker binnen Escharen blijven wonen; van 29% onder de 55-64 jarigen tot 53% onder de 75-plussers.

Van de 22 respondenten die zeggen dat hun woning niet geschikt is om aangepast te worden, willen tien respondenten als ze zouden moeten verhuizen het liefst binnen Escharen verhuizen, negen willen dan buiten Escharen gaan wonen en de overige drie weten het nog niet.

In de toelichting schrijven respondenten die binnen Escharen willen blijven wonen dit te willen vanwege hun sociale netwerk (4). Als wenselijke woonruimte worden een hofje (1) of een eigen woning met gezamenlijke tuin en ontmoetingsruimte (1) genoemd. Twee respondenten schrijven dat wonen in Escharen nu nog wel gaat, maar als de omstandigheden veranderen, ze wel moeten verhuizen. Respondenten die buiten Escharen willen gaan wonen noemen nabijheid openbaar vervoer (3) en sociale voorzieningen (3) als argument. Eén respondent vindt het saai in Escharen. Respondenten die het nog niet weten, schrijven dat zij hun keuze laten hangen van hun gezondheid (6), wat op hun weg komt (4), het woningaanbod in Escharen of daarbuiten (4), aanwezige voorzieningen (1) of hoe zij dan tegen hun sociale contacten in Escharen aankijken (1). Hoewel sommige respondenten nog niet weten waar ze in de toekomst zullen gaan wonen, hopen zij wel in de omgeving van Escharen of Grave te kunnen blijven wonen (5).

De open vraag over de leefbaarheid in Escharen of ideeën om de leefbaarheid te verbeteren, is door 66 respondenten beantwoord.

Over **wonen** hebben 16 respondenten ideeën geformuleerd; meer bouwen voor ouderen (8) met zo nodig voldoende zorgaanbod (2), alternatieve woonvormen ontwikkelen (3) waar je deels zelfstandig woont maar ook een beroep op elkaar kunt doen. Bouwen voor jongeren (4), waaronder huurwoningen, dit is noodzakelijk om het dorp levendig te houden. Andere ideeën zijn levensloopbestendig bouwen (1) en woningen voor eenpersoonshuishoudens bouwen (2). Verder wordt er geopperd om Escharenaren bij huurwoningen die vrij komen voorrang te geven (1) en betaalbare woningen te bouwen (1).

Aandacht voor de verkeerssituatie wordt door 12 respondenten als aandachtspunt genoemd: te snel (4), te veel en te zware voertuigen (2), te veel lawaai (1). Om de situatie te verbeteren wordt geopperd om van de Veldweg (1) en de Mr. Bongaardsweg (1) éénrichtingsverkeer te maken. Een rotonde of verkeerslichten tegenover de Brouwketel wordt twee keer genoemd. Betere verlichting van de buitenwegen schrijft een respondent. En zorg dat het dorp toegankelijk is voor de scootmobiel (1).

Creëer **meer mogelijkheden om elkaar op het dorpsplein te ontmoeten** en organiseer meer activiteiten op of bij het dorpsplein vinden 7 respondenten; Jeu de boulebaan/bowlingbaan, bakkertje, terras, brasserie, lunchroom of iets dergelijks of een muziek paviljoentje. Maak muziek op het plein en organiseer bijvoorbeeld maandelijks leefbaarheidscafés. Zorg vooral dat **het Dorps huus blijft bestaan**, desnoods met steun van de gemeente schrijft een respondent en een andere respondent adviseert om de kerk bij de activiteiten te betrekken door de ruimte in de kerk te gebruiken.

Een kleine dorpswinkel wordt door vijf respondenten genoemd, bijvoorbeeld een filiaal van de Jumbo. Behalve gemak is dit ook een ontmoetingsplaats voor mensen.

Een uitgiftepunt van de apotheek en een prikpost zijn de wensen van twee respondenten.

Maak een **omheinde hondenuitlaatplaats** met afvalbakken en zakjes in het nieuwe deel van de Schutsboom waar een mooi driehoekig stukje terrein ligt, geschikt voor dit doel. Twee respondenten stellen dit voor omdat de Beerschemaasweg zo druk en daardoor onveilig is om over te lopen.

Plaats meer **bankjes** in het buitengebied (2), een **picknicktafel** bij de camperplaats op het plein (1) en op de hoek Beerschemaasweg/st Machutusweg, nadat de hoek is opgeknapt met een verhard pad (1).

Natuur komt drie keer aan de orde: één respondent vindt het jammer dat de bomen zoveel rommel geven, een andere respondent vindt het jammer dat er zoveel bomen zijn gekapt en een derde respondent pleit voor visievorming op een dorps tuin en het landschap.

En verder:

Creëer **meer voetbalplekken voor de jeugd** in het dorp (1). Hoe het zit met de **openbaar vervoersvoorzieningen** vraagt zich een respondent af.

Denk buiten het bestaande aanbod, adviseert een respondent en maak gebruik van andere mogelijkheden zoals **robotica en gezondheidszorg online**.

Tot slot merkt een respondent op dat we ervoor moeten waken om geen wijk van Grave te worden maar de **nostalgie van "Het Dorp"** te behouden.

BIBLIOGRAFIE

Actiz. (2015). *Witboek ouderen zorg en wonen*.

Grave, G. (2021). *Met toekomst ouder worden en prettig leven, conceptnota ouderenbeleid Grave. Conceptrapport*. Grave.

PLB. (2021, april). *Zelfstandig thuis op hoge leeftijd*. Opgehaald van <https://themasites.pbl.nl/o/zelfstandig-thuis-hoge-leeftijd/>

Rijksoverheid. (2020, juni 30). *Samenvatting van het advies 'Oud en zelfstandig in 2030. Een reisadvies*. Opgehaald van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/06/30/oud-en-zelfstandig-in-2030-aangepast-reisadvies>

Esters Welzijn

Klussendienst

Vrije tijd

Jong en oud

Informatie

Vervoer

Ondersteuning

Esters Uurke

Samen eten

CONTACTGEGEVENS

: 06-82169393

: info@esterswelzijn.nl

: www.esterswelzijn.nl

: Beerschemaasweg 41
5364 NR Escharen

: NL70 RBRB 09399898 83

KvK : 68200296